DATGANIADAU ARIANNOL

AR GYFER Y FLWYDDYN HYD AT 31 GORFFENNAF 2008

CYNNWYS

	TUDALEN
Adroddiad y Cyngor Prifysgol Cymru ynghyd â'r Prif Bwyntiau Ariannol ac Ystadegau Allweddol Eraill	2 – 4
Datganiad Llywodraeth Gorfforaethol	5 – 7
Cyfrifoldebau Cyngor Prifysgol Cymru	8
Adroddiad yr Archwilwyr Annibynnol	9 – 10
Datganiad o'r Prif Bolisïau Cyfrifydda	11 – 14
Cyfrif Incwm a Gwariant	15
Datganiad o Gyfanswm yr Elw a'r Colledion Cydnabyddedig	16
Y Fantolen	17 – 18
Datganiad Llif Arian	19
Nodiadau'r Datganiadau Ariannol	20 – 36
Atodiad A – Prif Weithrediadau'r Brifysgol – Crynodeb o'r Cyfrifon Incwm a Gwariant am y Blynyddoedd hyd at 31 Gorffennaf 2008 a 2007	37 – 39
Atodiad B – Prif Gorff Llywodraethu, Pwyllgorau, Prif Swyddogion a Staff, Cynghorwyr, etc.	40 – 44

PRIF BWYNTIAU ARIANNOL Y DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 GORFFENNAF 2008

	2008	2007	Newid
Cyfrif Incwm a Gwariant	**£000**	£000	%
Incwm			
Grantiau'r Cyngor Cyllido	**697**	1,418	(51)
Grantiau a Chontractau Ymchwil	**84**	28	200
Incwm Gweithredu Arall	**8,452**	6,759	25
Incwm Gwaddol a Buddsoddi	**1,378**	1,216	13
Cyfanswm yr Incwm	**10,611**	9,421	13
Cyfanswm y Gwariant	**9,226**	8,579	8
Gwarged ar Weithrediadau Parhaus	**1,385**	842	
Elw ar Waredu Ased Sefydlog	**-**	292	
Gwarged y Flwyddyn wedi'i Drosglwyddo i Incwm Cronnus mewn Cronfeydd Gwaddol	**(78)**	(119)	
Gwarged Cyffredinol am y Flwyddyn a Gedwir yn y Cronfeydd Cyffredinol	**1,307**	1,015	
Mantolen			
Asedion Gosodedig	**7,933**	8,622	(8)
Buddsoddiadau Gwaddol	**15,069**	16,907	(11)
Asedion Cyfredol Net	**7,247**	6,060	19
Darpariaethau Rhwymedigaethau a Chostau	**(43)**	(190)	(77)
(Rhwymedigaeth) / Ased Cynllun Pensiwn	**(616)**	212	(391)
Asedion Net	**29,590**	31,611	(6)
Mewnlif / (All-lif) Arian Parod Net	**203**	(561)	

Ystadegau Allweddol Eraill	**2008 Nifer**	2007 Nifer	
Niferoedd Staff Cyfartalog Cyfwerth-ag-Amser-Llawn	**103**	112	(8)
Cofrestriadau yn yr Sefydliadau Achrededig: (Amser-llawn, blwyddyn allan ar ryng-gyrsiau a rhan-amser heb gynnwys cyrsiau sydd wedi eu rhyddfreinio)			
- Israddedigion	**54,577**	54,006	1
- Ôlraddedigion	**11,684**	11,018	6
CYFANSWM	**66,261**	65,024	2

ADRODDIAD CYNGOR PRIFYSGOL CYMRU
2007 - 2008

Cwmpas y Datganiadau Ariannol

Mae'r Datganiadau Ariannol ar gyfer y flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2008 yn cwmpasu canlyniadau gweithgareddau Cofrestrfa'r Brifysgol yn cynnal swyddogaethau Prifysgol Cymru fel awdurdod dyfarnu graddau a'r amrywiaeth o Wasanaethau Canolog eraill y mae Cyngor y Brifysgol yn gyfrifol amdanynt. Mae Atodiad A y Datganiadau Ariannol yn darparu dadansoddiad o brif eitemau incwm a gwariant pob un o brif weithrediadau'r Brifysgol, ynghyd â gwybodaeth gymharol ar gyfer y flwyddyn ariannol flaenorol. Dengys yr atodiad hefyd i ba raddau y mae Cyngor y Brifysgol yn darparu grantiau ar gyfer gwahanol weithrediadau'r Brifysgol.

Canlyniadau'r Flwyddyn

Ceir yr uchafbwyntiau ariannol ar gyfer y flwyddyn ar y rhestr ar dudalen 2 gyferbyn a cheir manylion pellach ym mhrif gorff y datganiadau ariannol. 2007/08 oedd blwyddyn gyntaf y Brifysgol yn gweithredu o dan ei Siarter a'i Statudau diwygiedig a ddaeth yn weithredol ar 1 Medi 2007. O dan y cyfansoddiad diwygiedig, mae'r Brifysgol yn eistedd ochr yn ochr â'i sefydliadau achrededig yng Nghymru mewn perthynas gonffederal lle caiff y sefydliadau hynny eu hachredu gan y Brifysgol i ddyfarnu ei graddau a gydnabyddir yn rhyngwladol. Pwyslais sylw'r Brifysgol yw hyrwyddo a gwarchod pwerau dyfarnu graddau'r Brifysgol ynghyd â'i henw brand, a datblygu ei gweithrediadau dilysu byd-eang. Mae hefyd yn gosod iaith a diwylliant Cymru yn ganolog drwy weithgareddau ei gwasanaethau megis Gwasg Prifysgol Cymru a'r Ganolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd, a thrwy gefnogi sefydliadau eraill. Mae hefyd mewn sefyllfa ragorol yng Nghymru i hwyluso darpariaeth gydweithredol rhwng y sector addysg uwch a chyrff cyhoeddus a phreifat.

Mae Cyngor y Brifysgol yn falch i adrodd bod y Brifysgol wedi sicrhau gwarged cyffredinol ar ei gweithrediadau parhaus o £1.4m ar gyfanswm incwm o tua £10.6m (cynnydd dros y flwyddyn flaenorol o 13%) o'i gymharu â £0.8m a £9.4m yn eu tro yn y flwyddyn flaenorol. Roedd y gwarged a gadwyd am y flwyddyn yn £1.3m ar ôl darparu ar gyfer incwm gwaddol nas gwariwyd; roedd hyn tua £0.6m yn uwch na'r flwyddyn flaenorol (ac eithrio'r elw 'eithriadol' o werthiant eiddo yn ystod y flwyddyn honno). Roedd gweithrediadau dilysu'r Brifysgol yn cyfrif am 51% o gyfanswm y trosiant, yn creu incwm ffioedd o £5.4m o'i gymharu â £4.3m yn 2006/07, cynnydd o 26%. Roedd cyfanswm y gwarged ar y gweithrediadau hyn am y flwyddyn tua £1.9m, a chynyddodd cyfanswm y canolfannau dilysu cymeradwy o 114 i 129 a'r nifer o fyfyrwyr cofrestredig o 15,100 i 16,500. Mae gweithrediadau dilysu graddau'r Brifysgol ymysg y mwyaf yn y DU gan gwmpasu 129 o ganolfannau mewn 30 o wledydd ar draws y byd. Mae'r posibiliadau am dwf parhaus y gweithgaredd hwn yn eang yng nghyd-destun y cynnydd mewn galw am addysg uwch yn economïau datblygol y byd. Fodd bynnag mae'r Brifysgol yn ymwybodol iawn fod llwyddiant y gweithgaredd hanfodol hwn yn dibynnu ar enw da ei gradd a'r trefniadau a sefydlir i'w gwarchod. Mae'r trefniadau hyn yn ddiflino yn eu hymdrech i sicrhau fod y trefniadau sicrhau ansawdd a'r safonau academaidd uchaf bosibl yn cael eu cynnal a bod profiad y myfyriwr yn cael ei warchod a'i wella lle bo'n bosibl.

Mae'r cyllid cyfyngedig a dderbynnir gan y Brifysgol oddi wrth Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru (llai na 7% o gyfanswm incwm y llynedd) yn cynnwys y grantiau clustnodedig hynny i gefnogi agweddau penodol o weithgaredd Gwasg Prifysgol Cymru a'r Ganolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd (cyfanswm o £366k yn 2007/08). Yn ychwanegol, derbyniodd yr olaf £246k mewn cyllid cylchol gan CCAUC o dan y fformiwla ymchwil safonol (QR) yn seiliedig ar ei raddiad ymchwil o dan asesiad 2001. Bydd canlyniadau'r ymarfer asesu ymchwil diweddaraf yn wybyddus ym mis Rhagfyr 2008. Yn y cyfamser yn ystod y flwyddyn bu'r Ganolfan yn dathlu ennill dau grant sylweddol iawn gan y Cyngor Ymchwil y Celfyddydau a'r Dyniaethau (£1.5m dros bum mlynedd) i gefnogi dau o'r prosiectau mawr ar farddoniaeth Guto'r Glyn a Chymru a'r Chwyldro Ffrengig.

Roedd incwm o werthiant cyhoeddiadau £475k yn uwch ar gyfer y flwyddyn ar £824k. Roedd y mwyafrif o'r cynnydd yn deillio o gyhoeddiad dwyieithog nodedig Gwasg Prfysgol Cymru 'Gwyddoniadur Cymru yr Academi Gymreig'. Roedd hwn yn benllanw degawd o ymchwil, ysgrifennu a golygu trylwyr i greu'r llyfr pwysicaf i'w gyhoeddi yn hanes Cymru gyfoes. Yn siomedig, nid oedd gwerthiant yn unol â'r disgwyliadau gwreiddiol, ond mae pob ymdrech bellach yn cael ei wneud i adfer y sefyllfa.

ADRODDIAD CYNGOR PRIFYSGOL CYMRU
2007 - 2008

Roedd cyfanswm gwariant y flwyddyn £0.6m (8%) yn uwch ar £9.2m. Roedd cyfanswm costaf staff yn ddigyfnewid ar tua £3.5m, gyda'r arbedion oedd yn deillio o ymarferion ailstrwythuro staff dros y ddwy flynedd ddiwethaf yn cael eu dileu gan gyfuniad o weithredu'r Cytundeb Fframwaith Cenedlaethol o 1 Awst 2007, cynnydd cyflog cenedlaethol o'r dyddiad hwnnw a 1 Mai 2008, a chyflogi staff ychwanegol – yn bennaf yn yr uned ddilysu i gefnogi'r cynnydd mewn gweithediadau yn yr adran honno. Gwelwyd cynnydd mewn costau gweithredu eraill o ychydig dros £0.7m (15%) i £5.5m. O hyn roedd £0.5m yn sgil ehangu'r gwasanaethau dilysu fel y disgrifiwyd uchod a chynnydd tebyg yng nghostau cyhoeddiadau'r Wasg mewn perthynas â'r Gwyddoniadur a chyhoeddiadau ychwanegol ar gyfer YAY 2008; gwnaed yn iawn am y cynnydd hwn i raddau gan y lleihad yng nghostau gweithredol y Gofrestrfa, o ganlyniad i weithgareddauu a ddatganolwyd i'r sefydliadau achrededig a symud y Ganolfan Datblygu Addysg Cyfrwng Cymraeg i Goleg y Drindod ym mis Awst 2007.

Perfformiad y Buddsoddiadau

O ganlyniad i'r helbul ym marchnadoedd arian y byd yn ystod y flwyddyn, a achoswyd gan yr argyfwng morgeisi yn UDA, gwelwyd dibrisiant yng ngwerth marchnad cyfunol asedion sefydlog a buddsoddiadau asedion gwaddol y Brifysgol o tua £2.6m (11%) i £21m. Mae'r helbul parhaus yn y marchnadoedd arian yn destun pryder, ond fel buddsoddwr tymor hir â phortffolio buddsoddi amrywiol mae'r Brifysgol yn hyderus y bydd y prisiadau'n cael eu hadfer dros amser. Cynyddodd incwm dosbarthedig o bortffolio buddsoddiadau'r Brifysgol 12% dros y flwyddyn i £0.8m, gan adlewyrchu hinsawdd talu buddrannau hynawf dros y flwyddyn.

Yn gynwysedig yn y fantolen ar 31 Gorffennaf 2008 mae cyfanswm o £1 miliwn o adneuon tymor byr a ddelir mewn dau fanc yng Ngwlad yr Iâ. Ar hyn o bryd nid yw'n sicr a yw'r adneuon hyn yn adferadwy. Gan na chododd yr amgylchiadau a roddodd fod i'r ansicrwydd hwn tan ar ôl 31 Gorffennaf 2008, nid oes unrhyw ddarpariaeth wedi'i wneud yn y datganiadau ariannol ar gyfer y flwyddyn a ddiweddwyd y pryd hynny i adlewyrchu'r posibilrwydd na chaiff y rhain eu hadfer. I'r graddau bod angen darpariaeth o'r fath, caiff ei wneud yn y datganiadau ariannol am y flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2009.

Llifoedd Arian

Bu mewnlif arian net am y flwyddyn o £203k, o'i gymharu ag all-lif o £561k yn y flwyddyn flaenorol. Ariannwyd y cyfanswm bach o wariant cyfalaf yn ystod y flwyddyn bron yn llwyr gan grantiau. Y mewnlif arian parod mwyaf arwyddocaol oedd enillion ar fuddsoddiadau o £1.3m wedi'u gosod yn rhannol yn erbyn cynnydd mewn dyledwyr a stociau. Ar ddiwedd y flwyddyn roedd adneuon arian parod a thymor byr y Brifysgol yn sefyll ar £6m gyda £1.4m pellach yn cael ei ddal mewn asedion gwaddol. Caiff y rhain eu rheoli yn fewnol yn unol â pholisi rheoli trysorlys y Brifysgol sy'n ceisio cyflawni'r enillion uchaf posibl ar ei adneuon ar y risg isaf bosibl drwy gyfyngu'r cyfanswm a osodir gyda sefydliadau unigol a chan ddefnyddio'r rheini sydd â graddfa gredyd ar ben uchaf y sbectrwm yn unig. Fodd bynnag mae'r ansicrwydd byd-eang yn y sector bancio a ddechreuodd tua diwedd y flwyddyn wedi cyflwyno elfen o ansicrwydd i raddiadau o'r fath sydd heb gynsail iddo.

Casgliadau

Mae mantolen y Brifysgol yn parhau i fod yn gryf gydag asedion net o tua £30m ar 31 Gorffennaf 2008. Nid oes ganddi unrhyw fenthyca allanol, gweddillion arian parod iach ac asedion gwaddol sylweddol. Mae'r incwm a grëir gan ei gweithgareddau dilysu yn parhau i dyfu bob blwyddyn ac mae'r cyfleoedd ar gyfer twf parhaus yn dda. O dan ei chyfansoddiad newydd o fis Medi 2007 ymlaen mae'r Brifysgol mewn sefyllfa dda i amrywio ei gweithgareddau er budd y sector yng Nghymru. Mae ganddi Is-Ganghellor egniol ac arloesol sy'n dilyn nifer o fentrau newydd o dan faner gyffredinol yr 'academi fyd-eang'. Nod hyn yw ehangu a chryfhau enw da byd-eang Prifysgol Cymru ac addysg uwch yng Nghymru *per se*. Rhan o'r mandad yw datblygu cyfleoedd a mentrau ymchwil cydweithredol a meithrin cysylltiadau clos a pharhaus ag unigolion a sefydliadau allweddol ledled y byd. Ar yr un pryd byddwn yn adeiladu ar lwyddiannau swyddogaeth dyfarnu graddau'r Brifysgol o fewn Cymru a cheisio sicrhau bod ein gweithgareddau ymchwil a chyhoeddi yn y Ganolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd a Gwasg Prifysgol Cymru yn parhau i ffynnu a chyfrannu'n ystyrlon i iaith, diwylliant a thraddodiad Cymru.

D Hugh Thomas
Cadeirydd y Cyngor

DATGANIAD LLYWODRAETH GORFFORAETHOL 2007 - 2008

Mae Prifysgol Cymru wedi ei hymrwymo i arddangos yr ymarfer gorau ym mhob agwedd ar lywodraeth gorfforaethol. Mae'r crynodeb hwn yn disgrifio sut y mae'r Brifysgol wedi defnyddio'r egwyddorion a bennir yn Adran 1 y Cod Cyfun ar Lywodraeth Gorfforaethol a gyhoeddwyd gan Gyfnewidfa Stoc Llundain ym mis Gorffennaf 2003 a'r Egwyddorion Cyffredinol a gyhoeddwyd gan Bwyllgor Cadeiryddion y Brifysgol ym mis Tachwedd 2004 ac a gylchredwyd i holl aelodau Cyngor y Brifysgol. Ei ddiben yw helpu darllenydd y datganiadau ariannol i ddeall sut y defnyddiwyd yr egwyddorion.

Sefydlwyd Prifysgol Cymru drwy Siarter Frenhinol ym 1893. Mae cyfansoddiad, pwerau, dyletswyddau a swyddogaethau'r Brifysgol wedi'u diffinio yn ei Siarter, Statudau, Ordiniannau a Rheoliadau. Cyngor y Brifysgol yw awdurdod llywodraethu goruchaf y Brifysgol ac yn unol â'i brif gyfrifoldeb, sef llywodraethu, rheoli a rheoleiddio cyllid, cyfrifon, buddsoddiadau, eiddo a holl faterion y Brifysgol, Cyngor y Brifysgol sy'n gyfrifol am system o reolaeth fewnol y Brifysgol ac am adolygu ei heffeithiolrwydd. Mae'r systemau hyn wedi'u cynllunio i alluogi i'r Brifysgol weithredu mewn dull trefnus ac effeithlon sy'n gyson â'i pholisïau rheoli, ac i ddiogelu ei hasedion a sicrhau, cyhyd ag y bo'n bosibl, cyflawnder a chywirdeb ei chofnodion. Bwriedir i'r cyfryw system reoli, yn hytrach na dileu, y risg o fethu cyflawni amcanion busnes, ac ni all gynnig ond sicrwydd rhesymol, nid sicrwydd absoliwt, yn erbyn camddatganiad o bwys neu golled.

Mae'r system reolaeth fewnol yn seiliedig ar fframwaith o wybodaeth rheoli reolaidd, gweithdrefnau gweinyddol a llinellau cyfrifoldeb clir, rheolaeth gyllidebol gadarn o gyllidebau blynyddol cymeradwy, ac adolygiadau ac adroddiadau rheolaidd i'r pwyllgorau cyfrifol ac i'r Cyngor. Mae Archwilwyr Mewnol yn adolygu systemau a gweithdrefnau rheoli'r Brifysgol yn rheolaidd. Mae'r archwilwyr yn mabwysiadu ymagwedd seiliedig ar risg wrth lunio strategaethau archwilio a chynlluniau adolygu a chymeradwyo'r Pwyllgor Archwilio. Mae'r Cyngor yn cael adroddiadau blynyddol oddi wrth yr archwilwyr mewnol ac allanol ar systemau'r Brifysgol o reoli mewnol.

Prif swyddog academaidd a gweithredol y Brifysgol yw'r Is-Ganghellor a'r Prif Weithredwr sydd hefyd yn gweithredu fel swyddog cyfrifon ar gyfer y cyllid a dderbynnir gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru.

Ysgrifennydd y Cyngor sy'n gyfrifol am sicrhau bod y Cyngor yn gweithredu yn unol â'i weithdrefnau, a hefyd am ddarparu'r holl bapurau ar gyfer cyflawni ei ddyletswyddau yn gywir ac am ddarparu cyngor a gwasanaethau i'w aelodau. Mae Ysgrifennydd y Cyngor yn cadw cofrestr o ddiddordebau ariannol a phersonol aelodau'r Cyngor a'i Bwyllgorau yn ogystal â swyddogion hŷn y Brifysgol. Yr Ysgrifennydd sy'n gyfrifol am sicrhau bod holl aelodau'r Cyngor yn cael eu briffio'n llawn ar eu cyfrifoldebau a'u dyletswyddau, yn derbyn yr holl ddogfennau cefndir, ac yn ymgymryd ag unrhyw hyfforddiant angenrheidiol. Disgwylir i holl aelodau'r Cyngor ymddwyn yn unol â safonau ymddygiad derbyniol mewn bywyd cyhoeddus, gan fabwysiadu'r cysyniadau o anhunanoldeb, uniondeb, gwrthrychedd, atebolrwydd, bod yn agored, gonestrwydd a rhoi arweiniad.

Cyflwynwyd trefniadau llywodraethu corfforaethol newydd i'r Brifysgol i fod yn weithredol o 1 Medi 2007 yn dilyn newidiadau i Siarter a Statudau'r Brifysgol. Mae'r diwygiadau hyn wedi effeitho ar rolau, swyddogaethau a strwythur y Brifysgol a'i pherthynas yn y dyfodol â'r sefydliadau, gan fod y rheini wedi peidio â bod yn aelodau o'r Brifysgol. Bellach mae'r Brifysgol yn canolbwyntio ar ei rolau fel awdurdod dyfarnu graddau i sefydliadau yng Nghymru a thu hwnt ac fel corff arweiniol yn gwarchod a hyrwyddo ieithoedd diwylliant Cymru.

Mae Cyngor y Brifysgol, fel y'i hailgyfansoddwyd o 1 Medi 2007 ymlaen, o'r farn bod proses barhaus ar gyfer nodi, gwerthuso a rheoli risgiau arwyddocaol y Brifysgol, iddi fod ar waith am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2008 a than ddyddiad cymeradwyo'r datganiadau ariannol a bod Cyngor y Brifysgol yn ei hadolygu'n rheolaidd a'i bod yn cydymffurfio ag egwyddorion rheolaeth fewnol a llywodraethu cadarn o dan y codau ymarfer a nodwyd uchod.

DATGANIAD LLYWODRAETH GORFFORAETHOL 2007 - 2008

Mae Cyngor y Brifysgol yn cyfarfod o leiaf bedair gwaith bob blwyddyn ac mae iddo sawl pwyllgor sydd wedi'u cyfansoddi i ddarparu cyngor arbenigol. Mae'r rhain yn cynnwys Pwyllgor Adnoddu, Pwyllgor Strategaeth, Pwyllgor Enwebiadau a Llywodraethu, Pwyllgor Cydnabyddiaeth a Phwyllgor Archwilio (ceir manylion llawn yn Atodiad B). Mae'r holl Bwyllgorau hyn wedi eu cyfansoddi'n ffurfiol ac mae iddynt gylch gwaith sy'n caniatáu i fwyafrif eu haelodau penodedig i fod yn aelodau lleyg o'r Cyngor. Adroddir ar benderfyniadau ac argymhellion y Pwyllgorau hyn i'r Cyngor. Hefyd mae i'r Cyngor Grŵp Rheoli Risgiau sydd wedi ei gyfansoddi'n ffurfiol ac iddo gylch gwaith sydd, *inter alia*, yn caniatáu iddo gyflwyno adroddiadau a chyngor i'r Cyngor ar bolisi rheoli risgiau'r Brifysgol. Yn dilyn diwygiadau i'w gylch gorchwyl ym mis Gorffennaf 2008, y Pwyllgor Strategaeth sydd â chyfrifoldeb cyffredinol am strategaeth rheoli risg y Brifysgol a bydd yn gweithio drwy'r Grŵp Rheoli Risgiau i gynghori'r Cyngor ar y risgiau a'r cyfleoedd sy'n wynebu'r Brifysgol.

Mae gan Gyngor y Brifysgol bump ar hugain o aelodau, gyda mwyafrif ohonynt yn aelodau lleyg. Etholwyd chwech o'r aelodau gan ac o blith y Sefydliadau Achredig a dau o blith y Bwrdd Academaidd. Mae gan staff a myfyrwyr y Brifysgol un aelod yr un. Mae Is-Ganghellor a Phrif Weithredwr y Brifysgol yn aelod *ex officio* o'r Cyngor. Pan ddaw eu tymor yn y swydd i ben, mae'r holl aelodau yn gymwys i'w hailbenodi am hyd at un tymor arall.

Mae'r Cyngor, mewn perthynas â'i gyfrifoldebau strategol a datblygiadol, yn cael argymhellion a chyngor oddi wrth ei Bwyllgor Strategaeth a'r Pwyllgor Adnoddau. Mae'r Pwyllgor Adnoddau, *inter alia*, yn argymell i'r Cyngor gyllidebau refeniw a chyfalaf y Brifysgol ac yn monitro perfformiad yr holl weithrediadau mewn perthynas â chyllidebau cymeradwy. Mae hefyd yn gyfrifol i'r Cyngor am baratoi datganiadau ariannol ar gyfer rheolaeth gyffredinol adnoddau ariannol, dynol a ffisegol y sefydliad.

Mae'r Cyngor yn cael cyngor gan y Bwrdd Academaidd ar faterion academaidd sy'n syrthio o fewn maes sylw'r Brifysgol. Y Pwyllgor Cydnabyddiaeth sy'n adolygu cyflog y staff hynaf oll, gan gynnwys yr Is-Ganghellor a Phrif Weithredwr tra bod y Pwyllgor Adnoddau yn cynghori'r Cyngor ar yr holl faterion staffio eraill.

Roedd y Pwyllgor Archwilio yn gweithredu'n unol â'r cylch gwaith a osodwyd gan y Cyngor. Roedd y rhain yn glynu wrth y Cod Ymarfer a ddefnyddir gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru. Mae'r Pwyllgor hefyd yn dilyn y Llawlyfr i Aelodau o Bwyllgorau Archwilio mewn Addysg Uwch a gyhoeddwyd gan Bwyllgor Cadeiryddion Prifysgol ym mis Chwefror 2008. Cyfarfu'r Pwyllgor deirgwaith yn ystod 2006/07, gydag archwilwyr allanol a mewnol y Brifysgol yn bresennol. Ystyriodd y Pwyllgor adroddiadau archwilio manwl, ynghyd ag argymhellion ar gyfer gwella systemau rheolaeth fewnol y Brifysgol ac atebion y rheolwyr a'r cynlluniau gweithredu. (Lle bo'n berthnasol, mae'r Pwyllgor hefyd yn cael adroddiadau oddi wrth, *inter alia*, Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru, fel y mae'r rhain yn effeithio ar fusnes y Brifysgol, ac mae'n ystyried yr adroddiadau hyn ac yn monitro'r ymlyniad wrth y gofynion rheolaethol.) Er bod y gweithredwyr hŷn wedi mynychu cyfarfodydd y Pwyllgor Archwilio yn ôl yr angen, nid oeddent yn aelodau o'r Pwyllgor. Roedd y Pwyllgor yn gallu cwrdd â'r archwilwyr allanol a / neu fewnol ar eu pennau eu hunain, am drafodaethau annibynnol. Yn yr un modd, mae gan y Pwyllgor y pŵer i ofyn am unrhyw wybodaeth berthnasol angenrheidiol oddi wrth gyflogedigion y Brifysgol, i gael y cyfryw gyngor annibynnol proffesiynol yr ystyria ei fod yn angenrheidiol ac i sicrhau bod pobl sydd â'r profiad a'r arbenigedd perthnasol yn mynychu os yw'n credu bod angen hyn, hyd yn oed os nad ydynt yn aelodau.

Fel y soniwyd uchod, ers mis Gorffennaf 2008, mae cyfrifoldeb am strategaeth rheoli risgiau'r Brifysgol yn gorwedd gyda'r Pwyllgor Strategaeth sydd â'r cyfrifoldeb o ystyried ac adolygu'n rheolaidd yr asesiad a'r rheolaeth o'r risgiau a'r cyfleoedd a wynebir gan y Brifysgol a chynghori'r Cyngor yn unol â hynny. Gofynnir iddo gyflwyno adroddiad blynyddol i'r Cyngor ar fframwaith rheoli risgiau'r Brifysgol, gan roi ystyriaeth i waith Grŵp Rheoli Risgiau'r Brifysgol.

DATGANIAD LLYWODRAETH GORFFORAETHOL 2007 - 2008

Aelodau Grŵp Rheoli Risgiau'r Brifysgol yw rheolwyr hŷn y Brifysgol, a Chadeirydd y Grŵp yw'r Is-Ganghellor a Phrif Weithredwr. Mae'r Grŵp yn gyfrifol am oruchwylio polisi rheoli risgiau'r Brifysgol, a phrif ddiben y polisi hwnnw yw mabwysiadu'r ymarfer gorau wrth nodi, gwerthuso a rheoli mewn modd cost-effeithiol holl rychwant y risgiau a wynebir gan y Brifysgol. Mae hefyd yn cael adroddiadau oddi wrth Grŵp Cynghori ar Iechyd a Diogelwch, sy'n cynnwys argymhellion ynghylch sut i wella. Ar sail barhaus, nododd y Grŵp Rheoli Risgiau, a chymeradwyodd y Cyngor, fatrics risgiau a rheolaeth yn cwmpasu holl weithrediadau'r Brifysgol. Nodwyd unrhyw fethiannau rheoli sylweddol a newidiadau mewn risgiau neu wendidau gan y Grŵp ac fe'u trafodwyd yn yr adroddiadau, gan gynnwys yr effaith a gawsant, y gallent fod wedi ei chael, neu y gallant ei chael, ar y Brifysgol, a'r camau a gymerir i ddileu neu i reoli'r rhain. Yn ogystal ag adolygiad ac ystyriaeth gyson gan Gyngor y Brifysgol, roedd yn ofynnol i'w amrywiol bwyllgorau adolygu'n ffurfiol, o leiaf unwaith y flwyddyn, y materion rheoli risgiau hynny oedd yn berthnasol i'w maes rheolaeth a chyfrifoldeb.

CYFRIFOLDEBAU CYNGOR PRIFYSGOL CYMRU

Yn unol â Siarter Frenhinol y Brifysgol, mae Cyngor y Brifysgol yn gyfrifol am weinyddu a rheoli materion y Brifysgol, gan gynnwys sicrhau system effeithiol o reolaeth fewnol, ac mae gofyn iddo gyflwyno datganiadau ariannol archwiliedig ar gyfer pob blwyddyn ariannol.

Mae'r Cyngor yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifyddol priodol sydd, ar unrhyw adeg, yn datgelu sefyllfa ariannol y Brifysgol yn rhesymol o gywir ac yn ei alluogi i sicrhau y caiff y datganiadau ariannol eu llunio yn unol â Siarter Frenhinol y Brifysgol, y Datganiad o Ymarfer Cyfrifydda a Argymhellir ar gyfer Sefydliadau Addysg Bellach ac Uwch, a safonau cyfrifydda perthnasol eraill. Yn ogystal, ac o fewn telerau ac amodau'r Memorandwm Ariannol y cytunwyd arno rhwng Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru a Chyngor y Brifysgol, mae gofyn i'r Cyngor, drwy ddeiliad dynodedig ei swydd, lunio datganiadau ariannol ar gyfer pob blwyddyn ariannol gan roi darlun cywir a theg o sefyllfa'r Brifysgol ac o'r gwarged neu'r diffyg, a'r llifoedd arian ar gyfer y flwyddyn honno.

Wrth beri i'r datganiadau ariannol gael eu llunio, rhaid i'r Cyngor sicrhau:

- y dewisir polisïau cyfrifydda addas ac y cânt eu harfer yn gyson;
- y ffurfir barn ac amcangyfrifon sy'n rhesymol ac yn bwyllog;
- bod y safonau cyfrifydda cymwys wedi eu dilyn, yn amodol ar unrhyw wyriadau o bwys a ddatgelir ac a esbonnir yn y datganiadau ariannol;
- y llunnir datganiadau ariannol ar sail y busnes byw onid yw'n amhriodol tybio y bydd y Brifysgol yn parhau i weithredu. Mae’r Cyngor yn fodlon bod gan y Brifysgol adnoddau digonol i barhau i weithredu am y dyfodol rhagweladwy; am y rheswm hwn mae sail y busnes byw yn parhau i gael ei mabwysiadu wrth lunio’r datganiadau ariannol.

Mae'r Cyngor wedi cymryd camau rhesymol:

- i sicrhau na ddefnyddir cyllid oddi wrth Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru ond at y dibenion y cafodd ei roi ar eu cyfer ac yn unol â'r Memorandwm Ariannol â'r Cyngor Cyllido ac unrhyw amodau eraill y gall y Cyngor Cyllido eu pennu o bryd i'w gilydd;
- i sicrhau bod cyfyngiadau ariannol a rheolaethol priodol ar waith i ddiogelu cronfeydd arian cyhoeddus a chronfeydd o ffynonellau eraill;
- i ddiogelu asedion y Brifysgol ac atal a chanfod twyll;
- i sicrhau rheoli adnoddau a gwariant y Brifysgol yn ddarbodus, yn effeithlon ac yn effeithiol.

ADRODDIAD YR ARCHWILWYR ANNIBYNNOL I GYNGOR PRIFYSGOL CYMRU

Adroddiad yr Archwilwyr Annibynnol i Gyngor Prifysgol Cymru

Yr ydym wedi archwilio datganiadau ariannol ('y datganiadau ariannol') Prifysgol Cymru ar gyfer y flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2008 sy'n cwmpasu'r Cyfrif Incwm a Gwariant, y Fantolen, y Datganiad Llif Arian, Datganiad Cyfanswm yr Enillion a'r Colledion Cydnabyddedig a'r nodiadau cysylltiedig. Mae'r datganiadau ariannol hyn wedi eu llunio o dan y polisïau cyfrifydda sydd i'w gweld yno.

Priod Gyfrifoldebau Cyngor ac Archwilwyr y Brifysgol

Disgrifir cyfrifoldeb y Cyngor am lunio'r datganiadau ariannol yn unol â'r Cyfarwyddyd Cyfrifon a gyhoeddir gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru, y Datganiad o Ymarfer a Argymhellir - Cyfrifydda ar gyfer Addysg Bellach ac Uwch, cyfraith gymwys a Safonau Cyfrifyddu'r Deyrnas Unedig yn natganiad cyfrifoldebau'r Cyngor.

Ein cyfrifoldeb ni yw archwilio'r datganiadau ariannol yn unol â'r gofynion cyfreithiol a rheoleiddiol perthnasol a Safonau Cenedlaethol Archwilio (y DU ac Iwerddon). Paratowyd yr adroddiad hwn, gan gynnwys y farn a fynegir ynddo, ar gyfer Cyngor Prifysgol Cymru ac ar ei gyfer ef yn unig yn unol â Siarter a Statudau'r Brifysgol, ac at yr un diben arall. Nid ydym, drwy roi'r farn hon, yn derbyn nac yn cymryd cyfrifoldeb am unrhyw ddiben arall neu i unrhyw berson arall y dangosir yr adroddiad hwn iddo/iddi neu i law pwy bynnag y daw, oni bai ein bod wedi cytuno drwy ganiatâd ysgrifenedig ymlaen llaw.

Yr ydym yn adrodd ein barn i chi ynghylch p'un a yw'r datganiadau ariannol yn rhoi darlun gwir a theg a ph'un a ydynt wedi eu llunio'n briodol yn unol â'r Cyfarwyddyd Cyfrifon a gyhoeddir gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru a'r Datganiad o Ymarfer a Argymhellir - Cyfrifyddu ar gyfer Addysg Bellach ac Uwch. Yr ydym hefyd yn adrodd i chi p'un a gafodd yr arian a wariwyd o grantiau Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru a chronfeydd eraill o ba ffynhonnell bynnag a weinyddir gan y Brifysgol at ddibenion penodol, yn ein barn ni, ym mhob modd o bwys, ei ddefnyddio'n briodol at y dibenion hynny ac, os yw'n briodol, a gafodd ei reoli yn unol â'r holl ddeddfwriaeth berthnasol a ph'un a ddefnyddiwyd yr incwm, yn ein barn ni, ym mhob modd o bwys, yn unol â'r memorandwm ariannol â Chyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru. Yr ydym hefyd yn adrodd i chi, yn ein barn ni, os nad yw'r Brifysgol wedi cadw cofnodion cyfrifydda priodol, os nad yw'r cofnodion cyfrifydda yn cyd-fynd â'r datganiadau ariannol neu os nad ydym wedi cael yr holl wybodaeth a'r holl esboniadau y mae arnom eu hangen ar gyfer ein harchwiliad.

Yr ydym yn darllen yr wybodaeth arall a gynhwysir yn y Datganiadau Ariannol ac yr ydym yn ystyried y goblygiadau ar gyfer ein hadroddiad os byddwn yn dod i wybod am unrhyw gamddatganiad ymddangosiadol neu anghysondebau â'r datganiadau ariannol. Yr wybodaeth arall yw Adroddiad Cyngor y Brifysgol a'r datganiad Llywodraethu Corfforaethol yn unig.

Rydym ni hefyd yn adolygu'r datganiad o reolaeth fewnol a gynhwysir fel rhan o'r Datganiad Llywodraethu Corfforaethol ac yn gwneud sylwadau os yw'r datganiad yn anghyson â'n gwybodaeth am y Brifysgol. Nid oes gofyn i ni ystyried a yw'r datganiad o reolaeth fewnol yn cwmpasu'r holl risgiau a'r rheolaethau, nac i ffurfio barn ar effeithiolrwydd gweithdrefnau llywodraethu corfforaethol y Brifysgol, na'r gweithdrefnau risg a rheoli. Rydym yn ystyried y goblygiadau i'n hadroddiad ni os down yn ymwybodol o unrhyw gamddatganiadau ymddangosiadol neu anghysondebau â'r datganiadau ariannol. Nid yw ein cyfrifoldebau yn cwmpasu unrhyw wybodaeth arall.

ADRODDIAD YR ARCHWILWYR ANNIBYNNOL I GYNGOR PRIFYSGOL CYMRU - Parhad

Sail Barn yr Archwilwyr

Cynhaliwyd ein harchwiliad yn unol â'r Safonau Archwilio Rhyngwladol (y DU ac Iwerddon) a gyhoeddwyd gan y Bwrdd Ymarfer Archwilio, a'r Cod Ymarfer Archwilio a gyhoeddir gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru. Mae archwiliad yn cynnwys astudio, ar sylfaen brawf, dystiolaeth sy'n berthnasol i'r symiau a'r datgeliadau yn y datganiadau ariannol. Mae hefyd yn cynnwys asesu'r amcangyfrifon a'r barnau o bwys a wnaed gan y Cyngor wrth lunio'r datganiadau ariannol, ac a yw'r polisïau cyfrifydda yn gweddu i amgylchiadau'r sefydliad a gymhwysir hwy'n gyson ac a ddatgelir hwy'n ddigonol.

Cynlluniwyd a chyflawnwyd ein harchwiliad er mwyn i ni gael yr holl wybodaeth a phob esboniad yr oedd eu hangen, yn ein barn ni, i roi digon o dystiolaeth i ni deimlo'n rhesymol o sicr bod y datganiadau ariannol yn rhydd o gamddatganiadau o bwys, p'un a achoswyd hwy gan dwyll neu ryw afreoleidd-dra neu wall arall. Wrth ffurfio ein barn, gwerthuswyd gennym hefyd ddigonolrwydd cyffredinol y modd y cyflwynwyd yr wybodaeth yn y datganiadau ariannol.

Barn

Yn ein barn ni:

i. mae'r datganiadau ariannol yn rhoi darlun gwir a theg o sefyllfa'r Brifysgol ar 31 Gorffennaf 2008, ac o'r gwarged a'r llifoedd arian ar gyfer y flwyddyn a ddiweddodd bryd hynny;

ii. mae'r datganiadau ariannol wedi eu llunio'n briodol yn unol â'r Cyfarwyddyd Cyfrifon a gyhoeddir gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru a'r Datganiad o Ymarferion a Argymhellir - Cyfrifyddu ar gyfer Addysg Bellach ac Uwch ac arferion Cyfrifydda Derbyniol y Deyrnas Unedig;

iii. ym mhob modd o bwys, mae arian a gaiff ei wario o grantiau Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru, a chronfeydd eraill o ba ffynhonnell bynnag a weinyddir gan y Brifysgol at ddibenion penodol wedi eu defnyddio'n briodol at y dibenion hynny y'u cafwyd ar eu cyfer yn unig ac, os yw'n briodol, wedi eu rheoli i gydymffurfio â'r holl ddeddfwriaeth berthnasol;

iv. ym mhob modd o bwys, cafodd yr incwm ei ddefnyddio yn unol â Siarter a Statudau'r Brifysgol a, lle bo'n briodol, â'r memorandwm ariannol a ddyddiwyd 1 Ionawr 1997 â Chyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru.

PricewaterhouseCoopers LLP
Cyfrifwyr Siartredig ac Archwilwyr Cofrestredig
Caerdydd

8 Rhagfyr 2008

Noder: Cyfrifoldeb Cyngor y Brifysgol yw cynnal a gonestrwydd gwefan y Brifysgol; nid yw'r gwaith a wneir gan yr archwilwyr yn cynnwys ystyried y materion hyn, ac yn unol â hynny, nid yw'r archwilwyr yn derbyn unrhyw gyfrifoldeb am unrhyw newidiadau a allai ddigwydd i'r datganiadau ariannol pan fyddant yn ymddangos ar y wefan. Gall deddfwriaeth yn y Deyrnas Unedig sy'n llywodraethu paratoi a dosbarthu datganiadau ariannol fod yn wahanol i ddeddfwriaeth mewn awdurdodaethau eraill.

DATGANIAD O'R PRIF BOLISÏAU CYFRIFYDDA

1. Confensiwn Cyfrifydda

Mae'r datganiadau ariannol wedi eu llunio o dan y confensiwn cost hanesyddol, fel y'i haddaswyd drwy ailbrisio rhai buddsoddiadau asedion gosodedig ac asedion gwaddol, ac yn unol â'r Datganiad o Ymarfer a Argymhellir (SORP): Cyfrifyddu ar gyfer Addysg Bellach ac Uwch 2007 a'r Safonau Cyfrifyddu sy'n gymwys. Maent yn cydymffurfio hefyd â'r Cyfarwyddyd Cyllid diweddaraf i'w gyhoeddi gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru (CCAUC) ym mis Ionawr 2008 (cyfeirnod W08/03HE).

Nodir crynodeb o'r polisïau cyfrifydda pwysicaf isod, ynghyd ag esboniad o ble nad ydynt wedi eu gweithredu'n gyson.

2. Cydnabod Incwm yn y Cyfrif Incwm a Gwariant

Caiff grantiau cylchol gan CCAUC neu gyrff eraill eu cydnabod yn y cyfnod y maent yn dderbyniadwy.

Caiff incwm cylchol o grantiau, contractau a gwasanaethau eraill a ddarperir eu cyfrif ar sail gronnus ac i'r graddau y cyflawnwyd y contract neu'r gwasanaeth dan sylw; caiff unrhyw daliad a dderbynnir cyn y cyfryw berfformiad ei gydnabod ar y fantolen fel rhwymedigaeth.

Caiff rhoddion â chyfyngiadau eu cydnabod pan fydd amodau perthnasol wedi'u cwrdd; mewn llawer o achosion mae cydnabyddiaeth yn uniongyrchol berthnasol i wariant ar bwrpasau penodol. Caiff rhoddion sydd i'w cadw er budd y Brifysgol eu cydnabod yn y datganiad o gyfanswm enillion a cholledion ac mewn gwaddolion; caiff rhoddion eraill eu cydnabod drwy gael eu cynnwys fel incwm arall yn y cyfrif incwm a gwariant.

Caiff grantiau anghylchol a dderbynnir mewn perthynas â chaffael neu greu asedion sefydlog eu trin fel grantiau cyfalaf gohiriedig. Caiff grantiau o'r fath eu credydu i grantiau cyfalaf gohiriedig a gwneir trosglwyddiad blynyddol i'r cyfrif incwm a gwariant dros oes economaidd ddefnyddiol yr ased, ar yr un gyfradd â'r gost dibrisiant ar yr ased y dyfarnwyd y grant ar ei gyfer.

Caiff incwm o werthiant nwyddau neu wasanaethau ei gredydu i'r cyfrif incwm a gwariant pan fydd y nwyddau neu'r gwasanaethau yn cael eu cyflenwi i'r cwsmeriaid allanol neu pan fydd telerau'r cytundeb wedi'u bodloni.

Caiff incwm o waddolion a buddsoddiadau ei gredydu i'r cyfrif incwm a gwariant ar sail dderbyniadwy. Caiff incwm o waddolion cyfyngedig na ddefnyddir yn unol â'r cyfyngiadau ar y gwaddolion hynny ei drosglwyddo o'r cyfrif incwm a gwariant i waddolion cyfyngedig. Caiff unrhyw enillion neu golledion cyflawnedig o ymdrin â'r asedion perthynol eu cadw o fewn y gwaddol yn y fantolen.

Caiff unrhyw gynnydd mewn gwerth sy'n codi o ailbrisio buddsoddiadau asedion sefydlog ei gario fel credyd i'r gronfa ailbrisio, drwy'r datganiad o gyfanswm enillion a cholledion a gydnabyddir; caiff lleihad yn y gwerth ei osod ar y cyfrif incwm a gwariant fel dyled, i'r graddau nad yw gwarged ailbrisio blaenorol yn ddigonol i'w dalu.

Caiff cynnydd neu ostyngiad mewn gwerth sy'n codi ar ailbrisio neu waredu asedion gwaddol h.y. arbrisiant neu ddibrisiant asedion gwaddol, ei ychwanegu neu ei dynnu o'r cronfeydd dan sylw a chyfrifir amdano drwy'r fantolen drwy ddebydu neu gredydu'r ased gwaddol a'r gronfa gwaddol ac fe'i hadroddir yn y datganiad o gyfanswm enillion a cholledion cydnabyddedig.

DATGANIAD O'R PRIF BOLISÏAU CYFRIFYDDA - Parhad

3. Cyfrifo ar gyfer Buddion Ymddeol

Mae'r Brifysgol yn cyfrannu at ddau ddau brif gynllun pensiwn ar gyfer staff y Brifysgol - Cynllun Blwydd-dâl y Prifysgolion (USS) a Chynllun Blwydd-dâl Prifysgol Cymru (UWSS). Mae'r cynlluniau yn gynlluniau budd-daliadau diffiniedig a gaiff eu hariannu'n allanol ac sydd wedi eu contractio allan o'r Ail Bensiwn y Wladwriaeth (S2P). Caiff Asedion y Cynlluniau eu dal mewn cronfeydd ar wahân a weinyddir gan ymddiriedolwyr. Caiff y cronfeydd eu prisio bob tair blynedd gan actiwarïaid annibynnol sy'n meddu ar y cymwysterau proffesiynol gan ddefnyddio'r dull unedau amcanestynedig, a phennir y cyfraddau cyfrannu sy'n daladwy gan yr ymddiriedolwyr yn unol â chyngor yr actiwarïaid. Yn y blynyddoedd rhwng y prisiadau, mae'r actiwarïaid yn adolygu cynnydd y cynlluniau.

USS

Oherwydd natur gilyddol y cynllun nid oes modd i'r Brifysgol adnabod ei siâr o asedion a rhwymedigaethau gwaelodol yn y cynllun ar sail gyson a rhesymol. Felly, yn ôl gofyniad FRS 17 "Buddion Ymddeol", mae'r Brifysgol yn cyfrif am y cynllun fel pe bai'n gynllun â chyfraniadau diffinedig. O ganlyniad, mae'r cyfanswm a godir ar y cyfrif incwm a gwariant yn cynrychioli'r cyfraniadau sy'n daladwy i'r cynllun mewn perthynas â'r cyfnod cyfrifo.

UWSS

Caiff asedion UWSS eu mesur ar werth y farchnad wrth iddi gau ar 31 Gorffennaf pob blwyddyn. Mae ei rhwymedigaethau yn cael eu mesur gan actwari annibynnol gan ddefnyddio'r dull rhagamcanu unedau ac yn cael eu disgowntio ar raddfa gyfredol adenillion ar fond corfforaethol o ansawdd uchel cyfatebol o ran tymor a chyfred i'r rhwymedigaeth. Mae'r cynnydd yng ngwerth presennol rhwymedigaethau'r cynllun y disgwylir iddo godi o wasanaeth cyflogai yn y cyfnod yn cael ei godi ar y gweddill gweithredol. Mae'r adenillion disgwyliedig ar asedion'r cynllun a'r cynnydd yn ystod y cyfnod ar werth presennol rhwymedigaethau'r cynllun, yn codi o dreigl amser, wedi'u cynnwys yn y costau cyllid pensiwn. Caiff enillion a cholledion actiwarïaid eu cydnabod yn y datganiad o enillion a cholledion cydnabyddedig cyflawn.

4. Arian Tramor

Cofnodir trafodaethau a gynhaliwyd mewn arian tramor ar y gyfradd gyfnewid a oedd mewn grym ar ddyddiadau'r trafodaethau. Trosir asedion a rhwymedigaethau ariannol a gynhaliwyd mewn arian tramor i arian Prydeinig naill ai ar y cyfraddau ar ddiwedd y flwyddyn neu, lle y bo blaen-gontractau arian tramor cysylltiedig, yn ôl cyfraddau'r contractau hynny. Caiff y gwahaniaethau cyfnewid sy'n deillio o hynny eu trin wrth benderfynu ar yr incwm a'r gwariant ar gyfer y flwyddyn ariannol.

5. Tir ac Adeiladau

Nodir Tir ac Adeiladau yn ôl eu cost, ac eithrio yn achos Gregynog a nodir yn ôl gwerth profiant heb ychwanegiadau neu warediadau yn ôl eu cost neu ynghyd â hwy. Dibrisir adeiladau dros eu hoes ddefnyddiol ddisgwyliedig hyd at 50 mlynedd ar y mwyaf.

Caiff costau mewn perthynas ag ased cyffyrddadwy sefydlog, ar ôl iddo gael ei bwrcasu neu ei gynhyrchu, eu cyfalafu i'r graddau eu bod yn cynyddu buddion y dyfodol i'r sefydliad sy'n deillio o'r ased cyffyrddadwy y tu hwnt i'w safon perfformio a aseswyd yn flaenorol; caiff cost unrhyw welliant o'r fath ei ychwanegu i gyfanswm gros yr ased cyffyrddadwy dan sylw.

DATGANIAD O'R PRIF BOLISÏAU CYFRIFYDDA - Parhad

Lle prynir adeiladau gyda chymorth grant penodol, er enghraifft oddi wrth Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru neu gyrff eraill, cânt eu cyfalafu a'u dibrisio fel y disgrifir uchod. Ymdrinnir â'r grantiau cysylltiedig fel grantiau cyfalaf gohiriedig ac fe'u rhyddheir i incwm dros oes ddefnyddioldeb disgwyliedig yr adeiladau.

Gwneir adolygiad ynghylch amharu ar ased gosodedig os bydd digwyddiadau neu newidiadau mewn amgylchiadau yn nodi na ellir hwyrach adfer y swm sy'n cludo'r ased gosodedig.

6. Offer

Caiff gwerth offer sy'n costio llai na £10,000 am bob eitem unigol neu grŵp o eitemau cysylltiedig ei ddileu ym mlwyddyn eu prynu. Caiff yr holl offer eraill eu cyfalafu.

Nodir offer a gyfalafwyd yn ôl eu cost ac fe'u dibrisir ar sail llinell-syth dros gyfnod disgwyliedig eu defnyddioldeb, fel a ganlyn:

Gosodiadau cyfrifiadurol o bwys ac offer ffôn	-	7 mlynedd
Cerbydau modur ac offer cyffredinol	-	4 blynedd
Lifftiau	-	15 mlynedd
Offer ar gyfer prosiectau ymchwil penodol	-	Oes y prosiect (3 blynedd fel rheol)

Lle y prynir offer gyda chymorth grantiau penodol, cânt eu cyfalafu a'u dibrisio fel y nodir uchod. Caiff y grant cysylltiedig ei drin fel grant a geir ymlaen llaw ac a ryddheir i incwm dros oes ddefnyddioldeb disgwyliedig yr offer (cyfnod y grant mewn perthynas â phrosiectau ymchwil penodol).

7. Buddsoddiadau

Gan fod Buddsoddiadau Asedion Gwaddol a Buddsoddiadau Asedion Gosodedig yn fuddsoddiadau na chânt eu dal er mwyn eu gwireddu ar unwaith, fe'u cynhwysir yn y Fantolen yn ôl eu gwerth marchnad. Cynhwysir Buddsoddiadau Asedion Cyfredol ar yr isaf o'u cost a'u gwerth gwireddadwy net.

8. Cyfrifo ar gyfer Rhoddion Elusennol

- **Rhoddion heb Gyfyngiadau**

  Caiff rhoddion elusennol eu cydnabod yn y cyfrifon pan fydd y rhodd elusennol wedi'i derbyn, neu os oes digon o dystiolaeth cyn derbyn i ddarparu'r sicrwydd angenrheidiol y bydd y rhodd yn cael ei derbyn a bod modd mesur gwerth yr adnoddau hynny yn ddigon dibynadwy.

- **Gwaddolion**

  Lle bydd rhoddion elusennol yn cael eu cadw er budd y Brifysgol fel y pennir gan y rhoddwyr, caiff y rhain eu cyfrif fel gwaddolion. Mae dau brif fath yn cael eu dal gan y Brifysgol:

  - Gwaddolion parhaol heb gyfyngiadau – mae'r rhoddwr wedi pennu y dylid buddsoddi'r gronfa'n barhaol i greu llif incwm er budd cyffredinol y Brifysgol.
  - Gwaddolion parhaol cyfyngedig – mae'r rhoddwr wedi pennu y dylid buddsoddi'r gronfa'n barhaol i greu llif incwm i'w ddefnyddio i bwrpas penodol.

DATGANIAD O'R PRIF BOLISÏAU CYFRIFYDDA - Parhad

- **Rhoddion ar gyfer Asedion Sefydlog**

  Dangosir rhoddion a dderbynnir i'w gosod yn erbyn cost ased sefydlog cyffyrddadwy ar y fantolen fel grant cyfalaf gohiriedig. Caiff y grant cyfalaf gohiriedig ei ryddhau i'r cyfrif incwm a gwariant dros yr un oes ddefnyddiol a amcangyfrifir ac a ddefnyddir i bennu'r gost dibrisiant a gysylltir â'r ased sefydlog cyffyrddadwy.

9. Stociau

Prisir y stociau o lyfrau a ddelir gan Wasg y Brifysgol ar ben isaf eu cost a'u gwerth gwireddadwy net; dibrisir y llyfrau mewn stoc dros gyfnod o 2 flynedd, 3.5 blynedd neu 5 mlynedd o ddyddiad eu cyhoeddi fel y pennir gan Is-Bwyllgor y Wasg pan gomisiynir y teitlau.

Caiff stociau o eitemau treuliadwy masnachol yng Ngregynog hefyd eu prisio ar yr isaf o'u cost a'u gwerth gwireddadwy net.

10. Llifoedd Arian ac Adnoddau Hylifol

Mae llifoedd arian yn cwmpasu cynnydd neu ostyngiadau mewn arian. Mae arian yn cynnwys arian mewn llaw, adneuon sy'n ad-daladwy ar alwad a gorddrafftiau. Mae adneuon yn ad-daladwy ar alwad os ydynt yn ymarferol ar gael o fewn 24 awr heb gosb. Ni chynhwysir unrhyw fuddsoddiadau, er mor hylifol y byddont, fel arian.

Mae adnoddau hylifol yn cwmpasu cyfansymiau ar adnau tymor byr gyda banciau, cymdeithasau adeiladu a gwarannau llywodraeth cydnabyddedig

11. Cynnal a Chadw Adeiladau

Yn unol â FRS12, mae'r Brifysgol yn gosod costau cynnal a chadw cywirol tymor-hir a rheolaidd ar y cyfrif incwm a gwariant fel y'u tynnir. Mae gwariant mawr sy'n gwella buddion economaidd yr adeiladau mewn unrhyw fodd yn cael ei gyfalafu yn unol â FRS 15.

12. Statws Trethiannol

Mae'r Brifysgol yn elusen a eithriwyd o fewn ystyr Atodlen 2 Deddf Elusennau 1993 a Deddf Elusennau 2006, ac, fel y cyfryw, mae'n elusen o fewn ystyr Adran 506(1) Deddf Trethi Incwm a Chorfforaethol 1988. Yn unol â hynny, mae'r Brifysgol wedi ei heithrio, o bosibl, rhag cael ei threthu mewn perthynas ag incwm neu enillion cyfalaf a geir o fewn y categorïau a ddaw o dan Adran 505 Deddf Trethi Incwm a Chorfforaethol 1988 neu Adran 256 Deddf Trethu Enillion Taladwy 1992 i'r graddau y cymhwysir yr incwm hwnnw neu'r enillion hynny at ddibenion elusennol yn unig. Nid eithrir y Brifysgol yn yr un modd mewn perthynas â Threth ar Werth. Caiff Treth ar Werth anadferadwy ar fewnbynnau ei chynnwys yng nghostau mewnbynnau o'r fath fel y mae Treth ar Werth anadferadwy ar gostau asedion sefydlog cyffyrddadwy.

13. Darpariaethau

Cydnabyddir darpariaethau pan fydd gan y Brifysgol ymrwymiad cyfreithiol presennol neu adeiladol o ganlyniad i ddigwyddiad yn y gorffennol; mae'n debygol y bydd yn ofynnol trosglwyddo budd economaidd er mwyn ad-dalu'r ymrwymiad, a gellir gwneud amcangyfrif dibynadwy o swm yr ymrwymiad.

CYFRIF INCWM A GWARIANT
AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 GORFFENNAF 2008

	Nodyn	**2008**	2007
		£	£
INCWM			
Grantiau'r Cyngor Cyllido	1	**696,907**	1,417,642
Grantiau a Chontractau Ymchwil		**83,939**	27,826
Incwm Gweithredu Arall	2	**8,451,660**	6,759,402
Incwm Gwaddol ac Incwm o Fuddsoddiadau	3	**1,378,299**	1,215,974
CYFANSWM YR INCWM		**10,610,805**	9,420,844
GWARIANT			
Costau Staff	4	**3,504,058**	3,476,767
Costau Ailstrwythuro Eithriadol	4	**73,539**	201,070
Treuliau Gweithredu Eraill	5	**5,526,961**	4,792,965
Dibrisiant	7	**121,672**	108,186
CYFANSWM Y GWARIANT	6	**9,226,230**	8,578,988
Gwarged ar Weithrediadau ar ôl Dibrisio'r Asedion Sefydlog Cyffyrddadwy ar Gost		**1,384,575**	841,856
Elw ar waredu Ased Sefydlog		**-**	292,179
Gwarged ar Weithrediadau Cyfredol ar ôl Dibrisio Asedion Sefydlog Cyffyrddadwy ar Gost a Gwaredu Ased Sefydlog		**1,384,575**	1,134,035
Gwarged am y Flwyddyn a Drosglwyddwyd i Incwm Cronnus mewn Cronfeydd Gwaddol	15	**(77,538)**	(118,612)
Gwarged am y Flwyddyn a Gadwyd o fewn y Cronfeydd Cyffredinol		**1,307,037**	1,015,423

Mae'r cyfrif Incwm a Gwariant yn ymwneud â gweithgareddau sy'n parhau.

Nodyn ar Wargedion a Diffygion Costau Hanesyddol

Nid oes unrhyw wahaniaeth rhwng y gwarged incwm dros wariant a ddatgelir a fynegir uchod a'r hyn sy'n cyfateb i'w gost hanesyddol.

DATGANIAD O GYFANSWM YR ENILLION A'R COLLEDION CYDNABYDDEDIG AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 GORFFENNAF 2008

	Nodyn	**2008**	2007
		£	£
Gwarged ar Weithrediadau Cyfredol ôl Dibrisio Asedion yn ôl eu Cost a Gwaredu Asedion Sefydlog		**1,384,575**	1,134,035
(Dibrisiant) /Arbrisiant Buddsoddiadau Asedion Sefydlog	17	**(755,212)**	311,705
(Dibrisiant) /Arbrisiant Buddsoddiadau Asedion Gwaddol	15	**(1,782,392)**	839,431
Gwaddolion Newydd	15	**6,000**	13,036
(Colled)/Elw Actwaraidd ar y Cynllun Pensiwn	22(b4)	**(949,000)**	676,000
CYFANSWM Y (COLLEDION) / ENILLION CYDNABYDDEDIG SY'N YMWNEUD Â'R FLWYDDYN		**(2,096,029)**	2,974,207

CYSONI

Cronfeydd a Gwaddolion Agoriadol	**31,011,578**	28,037,371
Cyfanswm y (Colledion) / Enillion Cydnabyddedig yn ymwneud â'r Flwyddyn	**(2,096,029)**	2,974,207
CRONFEYDD A GWADDOLION TERFYNOL	**28,915,549**	31,011,578

Y FANTOLEN AR 31 GORFFENNAF 2008

	Nodyn	**2008** **£**	2007 £
Asedion Sefydlog			
Asedion Cyffyrddadwy	7	**2,130,967**	2,064,764
Buddsoddiadau	8	**5,801,603**	6,556,815
CYFANSWM ASEDION SEFYDLOG		**7,932,570**	8,621,579
BUDDSODDIADAU GWADDOL	9	**15,068,899**	16,907,353
Asedion Cyfredol			
Stociau	10	**515,322**	354,201
Dyledwyr	11	**2,590,906**	1,918,491
Adneuon Tymor-Byr	19	**5,310,000**	5,694,000
Arian yn y Banc ac mewn Llaw	19	**749,463**	22,441
Cyfanswm Asedion Cyfredol		**9,165,691**	7,989,133
Llai: Credydwyr - Symiau sydd i'w talu cyn pen blwyddyn	12	**1,918,422**	1,929,446
Asedion Cyfredol Net		**7,247,269**	6,059,687
Cyfanswm yr Asedion Llai'r Rhwymedigaethau Cyfredol		**30,248,738**	31,588,619
Llai: Darpariaethau ar gyfer Rhwymedigaethau a Chostau	13	**42,919**	190,070
ASEDION NET HEB GYNNWYS RHWYMEDIGAETH / ASED CYNLLUN PENSIWN		**30,205,819**	31,398,549
(RHWYMEDIGAETH) / ASED CYNLLUN PENSIWN	22(b5)	**(616,000)**	212,000
CYFANSWM ASEDION NET YN CYNNWYS RHWYMEDIGAETH / ASED CYNLLUN PENSIWN		**29,589,819**	31,610,549

Y FANTOLEN AR 31 GORFFENNAF 2008 - Parhad

	Nodyn	**2008**	2007
		£	£
Cynrychiolir gan y canlynol:			
GRANTIAU CYFALAF GOHIRIEDIG	14	**674,270**	598,971
GWADDOLION			
Gwaddolion Parhaol Anghyfyngedig		**8,570,444**	9,680,718
Gwaddolion Parhaol Cyfyngedig		**6,498,455**	7,087,035
CYFANSWM GWADDOLION PARHAOL	15	**15,068,899**	16,907,353
WRTH GEFN			
Cyfrif Incwm a Gwariant ac eithrio Cronfa Pensiynau Wrth Gefn	16	**11,828,900**	10,492,280
Cronfa Pensiynau Wrth Gefn	16	**(616,000)**	212,000
Cyfrif Incwm a Gwariant gan gynnwys Cronfa Bensiwn wrth gefn		**11,212,900**	10,704,280
Cronfa Gyfalaf nad oes modd ei Dosbarthu	17	**679,550**	690,533
Cronfa Ailbrisio wrth gefn	17	**1,954,200**	2,709,412
CYFANSWM CRONFEYDD WRTH GEFN		**13,846,650**	14,104,225
CYFANSWM CRONFEYDD		**29,589,819**	31,610,549

Cymeradwywyd y Datganiadau Ariannol ar dudalennau 11 i 36 gan Gyngor y Brifysgol ar 8 Rhagfyr 2008, ac fe’u llofnodwyd ar ei ran gan:

YR ATHRO R.M. CLEMENT – Is-Ganghellor a Phrif Weithredwr

A. THOMAS – Cadeirydd y Pwyllgor Adnoddau

D.I. GEORGE – Cyfarwyddwr Adnoddau

DATGANIAD LLIF ARIAN
AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 GORFFENNAF 2008

	Nodyn	**2008**	2007
		£	£
ALL-LIF ARIAN NET O'R GWEITHGAREDDAU GWEITHREDU	18	**(918,102)**	(794,455)
ADENILLION AR FUDDSODDIADAU A GWASANAETHU CYLLID			
Incwm o Waddoliadau	15	**658,538**	604,285
Llog a Dderbyniwyd	3	**608,761**	550,689
Mewnlif Arian Net o Adenillion ar Fuddsoddiadau		**1,267,299**	1,154,974
GWARIANT CYFALAF A BUDDSODDIAD ARIANNOL			
Taliadau i Brynu Asedion Cyffyrddadwy	7	**(187,874)**	(106,594)
Taliadau i Brynu Buddsoddiadau Asedion Sefydlog	8	**-**	(992,044)
Taliadau i Brynu Buddsoddiadau Asedion Gwaddol	9	**(83,538)**	(131,648)
Derbyniadau o Werthiant Ased Sefydlog Cyffyrddadwy		**-**	292,179
Grantiau Cyfalaf Gohiriedig	14	**119,637**	3,626
Gwaddolion a Dderbyniwyd	15	**6,000**	13,036
All-lif Arian Net o Weithgareddau Buddsoddi		**(145,775)**	(921,445)
MEWNLIF / (ALL-LIF) ARIAN CYN DEFNYDDIO ADNODDAU HYLIFOL A CHYLLIDO		**203,422**	(560,926)
RHEOLI ADNODDAU HYLIFOL	19	**518,000**	515,000
CYNNYDD / (GOSTYNGIAD) MEWN ARIAN DROS Y FLWYDDYN	19	**721,422**	(45,926)

CYSONI LLIF ARIAN NET I SYMUDIAD MEWN CRONFEYDD NET

	Nodyn	**2008**	2007
Cynnydd / (Gostyngiad) mewn Arian yn y Flwyddyn		**721,422**	(45,926)
Gostyngiad mewn Adneuon Tymor-Byr		**(518,000)**	(515,000)
NEWID MEWN CRONFEYDD NET DROS Y FLWYDDYN	19	**203,422**	(560,926)
Cronfeydd Net ar 1 Awst		**5,716,441**	6,277,367
Trosglwyddo Gwaddol	19	**139,600**	-
Cronfeydd Net ar 31 Gorffennaf	19	**6,059,463**	5,716,441

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL

	Nodyn	**2008**	2007
		£	£
1. GRANTIAU'R CYNGOR CYLLIDO			
Grantiau sy'n dod Drosodd a Thro		**245,535**	241,618
Grantiau Penodol:			
Uned Geiriadur Prifysgol Cymru		**154,154**	150,160
Cyhoeddiadau ac Ymchwil Astudiaethau Celtaidd		**84,767**	82,571
Gwasg y Brifysgol		**126,609**	128,013
Y Ganolfan Datblygu Addysgu Cyfrwng-Cymraeg (CDACC)		**-**	750,285
Gweithredu'r Fframwaith Cenedlaethol – y Gofrestrfa		**9,234**	7,496
Costau CDACC – y Gofrestrfa		**12,187**	-
Ariannu Cefnogol Strategol –			
Y Ganolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd		**-**	31,250
Cronfeydd Buddoddi Ymchwil – y Ganolfan Geltaidd		**28,052**	-
Grantiau Cyfalaf Gohiriedig a Ryddhawyd yn ystod y Flwyddyn:			
Adeiladau	14	**11,940**	11,940
Offer	14	**24,429**	14,309
		696,907	1,417,642
2. INCWM GWEITHREDU ARALL			
Grantiau Cymorth Ffederal oddi wrth		**849,000**	861,500
Preswylfeydd, Arlwyo a Chynadleddau		**918,873**	883,236
Gwasanaethau Eraill a Ddarparwyd – Gwasanaethau Dilysu		**5,440,765**	4,318,409
Gwasanaethau Eraill a Ddarparwyd – Gwasanaethau Eraill		**71,926**	10,699
Gwerthu Cyhoeddiadau		**823,976**	349,078
Grantiau Cyhoeddi		**51,705**	44,600
Incwm Arall		**295,415**	291,880
		8,451,660	6,759,402
3. INCWM GWADDOL A BUDDSODDI			
Incwm o Fuddsoddiadau Asedion Gwaddol Parhaol Anghyfyngedig	15	**361,812**	339,503
Incwm o Fuddsoddiadau Asedion Gwaddol Parhaol Cyfyngedig	15	**296,726**	264,782
Llog Derbyniadwy Arall		**608,761**	550,689
Adenillion Net o Gyllido'r Ddarpariaeth Cynllun Pensiwn	22(b3)	**111,000**	61,000
		1,378,299	1,215,974

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL - Parhad

	2008	2007
	£	£
4. COSTAU STAFF		
Cyflogau Misol ac Wythnosol	**2,869,967**	2,878,106
Cyfraniadau Yswiriant Gwladol	**223,785**	225,580
Costau Pensiynau Eraill gan gynnwys Addasiad FRS 17 [Nodyn 23]	**410,306**	373,081
Costau Staff: Gweithgareddau Gweithredu	**3,504,058**	3,476,767
Taliadau Diswyddo / Costau Ailstrwythuro Eithriadol	**73,539**	201,070
Cyfanswm Costau Staff	**3,577,597**	3,677,837
Taliadau Staff Hŷn a Gynhwyswyd Uchod:		
Taliadau i'r Is-Ganghellor a Phrif Weithredwr	**73,933**	-
Taliadau i'r Is-Ganghellor Hŷn	**2,575**	27,949
Taliadau i'r Ysgrifennydd Cyffredinol	**6,675**	77,376

Ar 1 Medi 2007 newidiwyd swyddi Is-Ganghellor Hŷn ac Ysgrifennydd Cyffredinol am un swydd, sef Is-Ganghellor a Phrif Weithredwr.

Nid yw'r taliadau i'r Staff Hŷn (uchod) yn cynnwys cyfraniadau pensiwn y Brifysgol i'r USS, ac fe'u telir yn unol â'r un cyfraddau ag ar gyfer staff academaidd a chysylltiedig eraill. Yn achos yr Is-Ganghellor, cyfanswm y cyfraniadau hyn oedd £10,351 yn 2007/08. Yn achos y cyn Is-Ganghellor Hŷn y cyfraniad ar gyfer mis Awst 2007 oedd £195 (£3,912 yn 2006/07), ac yn achos y cyn-ysgrifennydd Cyffredinol, eu cyfanswm oedd £934 (£10,833 yn 2006/07).

Cyfartaledd nifer y personau a gyflogid yn fisol gan y Brifysgol wedi ei fynegi fel staff cyfwerth-ag-amser-llawn oedd:

	Nifer	Nifer
Staff Academaidd ac Academaidd-Gysylltiedig	**51**	55
Clerigol	**37**	40
Arall	**15**	17
	103	112

Ni dderbyniodd unrhyw staff yn y Brifysgol daliadau (gan gynnwys costau pensiwn y cyflogwr) yn yr ystod £100,000 neu fwy naill ai yn 2007/08 na 2006/07.

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL - Parhad

	2008 £	2007 £
5. TREULIAU GWEITHREDU ERAILL		
Preswylfeydd, Arlwyo a Chynadleddau	**398,588**	416,514
Cymrodoriaethau, Ysgoloriaethau a Gwobrau	**230,705**	115,874
Costau Rheolaidd Tiroedd ac Adeiladau	**116,623**	109,735
Cynnal a Chadw Adeiladau	**65,545**	1,008
Gwasanaethau Eraill a Ddarparwyd: Dilysu	**3,096,810**	2,585,336
Costau'r Weinyddiaeth Ganolog a'r Arholiadau	**249,319**	174,283
Gwasanaethau Canolog Eraill y Brifysgol	**996,949**	1,140,671
Tâl i'r Archwiliwr Allanol	**14,923**	14,452
Tâl i'r Archwiliwr Allanol: Gwasanaethau nad ydynt yn Wasanaethau Archwilio	**22,901**	40,867
Ffi yr Archwiliwr Mewnol	**11,391**	11,695
Treuliau Eraill	**323,207**	182,530
	5,526,961	4,792,965

Noder: Mae'r Gwasanaethau nad ydynt yn Archwilio a ddarperir gan yr Archwilwyr Allanol yn ymwneud ag adolygiad o rai gweithrediadau a gwasanaethau actwari a chyngor treth. Mae costau 2007 yn ymwneud â gwasanaethau adolygu strategol a gwasanaethau actwari.

6. DADANSODDIAD O WARIANT 2007/08 FESUL GWEITHGARWCH

	Costau Staff £	Dibrisiant £	Treuliau Gweithredu Eraill £	**Cyfanswm 2008** £	Cyfanswm 2007 £
Gwasanaethau'r Gofrestrfa	1,042,848	37,826	608,659	**1,689,333**	1,493,453
Yr Uned Ddilysu	581,352	-	3,096,810	**3,678,162**	3,085,268
Neuadd Gregynog	561,550	23,885	398,588	**984,023**	971,852
Gwasg y Brifysgol	373,046	10,496	895,524	**1,279,066**	727,867
Y Ganolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd					
- Wedi ei Noddi gan Grantiau Ymchwil	44,665	-	36,613	**81,278**	27,826
- Wedi ei Noddi gan Grantiau'r Brifysgol, Grantiau Eraill ac Ysgoloriaethau	901,786	49,465	74,249	**1,025,500**	1,067,072
Canolfan Datblygu Addysg Cyfrwng Cymraeg	-	-	76,440	**76,440**	858,702
Cymrodoriaethau, Ysgoloriaethau, etc.	-	-	236,325	**236,325**	120,022
Gweithgareddau Eraill	8,811	-	103,753	**112,564**	72,856
Ymddeoliadau Cynnar, Terfynu Swyddi, a Thaliadau Iawndal	73,539	-	-	**73,539**	201,070
Cronfa Cynllun Pensiwn	(10,000)	-	-	**(10,000)**	(47,000)
Cyfanswm 2008	**3,577,597**	**121,672**	**5,526,961**	**9,226,230**	8,578,988
Cyfanswm 2007	3,677,837	108,186	4,792,965	8,578,988	

	2008	2007
Ariannwyd y tâl dibrisiant gan:		
Y Grantiau Cyfalaf Gohiriedig a Ryddhawyd (Nodyn 14)	**44,338**	34,219
Incwm Cyffredinol	**77,334**	73,967
	121,672	108,186

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL – Parhad

7. ASEDION GOSODEDIG CYFFYRDDADWY

	Tir ac Adeiladau Prydles Hir £	Offer £	**CYFANSWM £**
YN ÔL EU COST			
Y Gofrestrfa	427,563	194,157	**621,720**
Y Ganolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd	1,061,946	189,678	**1,251,624**
Gwasg PC	281,060	27,988	**309,048**
Gregynog	813,194	173,107	**986,301**
Ar 1 Awst 2007	2,583,763	584,930	**3,168,693**
YCHWANEGIADAU YN ÔL EU COST			
Y Gofrestrfa	42,892	9,928	**52,820**
Y Ganolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd	-	119,637	**119,637**
Gregynog	-	15,417	**15,417**
Cyfanswm yr Ychwanegiadau yn ôl eu Cost	42,892	144,982	**187,874**
GWAREDIADAU YN ÔL EU COST			
Y Gofrestrfa	-	(24,111)	**(24,111)**
Y Ganolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd	-	(1,941)	**(1,941)**
Yn ôl eu Cost ar 31 Gorffennaf 2008	2,626,655	703,860	**3,330,515**
DIBRISIANT			
Y Gofrestrfa	124,294	122,406	**246,700**
Y Ganolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd	309,540	131,176	**440,716**
Gwasg PC	38,632	21,037	**59,669**
Gregynog	211,527	145,317	**356,844**
Cyfanswm ar 1 Awst 2007	683,993	419,936	**1,103,929**
Cyfanswm a godwyd am y flwyddyn:			
Y Gofrestrfa	12,635	25,191	**37,826**
Y Ganolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd	21,238	28,227	**49,465**
Gwasg PC	7,026	3,470	**10,496**
Gregynog	17,790	6,095	**23,885**
Cyfanswm llawn a godwyd am y flwyddyn	58,689	62,983	**121,672**
Dilëwyd wrth Waredu			
Y Gofrestrfa	-	(24,111)	**(24,111)**
Y Ganolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd	-	(1,941)	**(1,941)**
Dibrisiant ar 31 Gorffennaf 2008	742,682	456,867	**1,199,549**
GWERTHOEDD MANTOLEN NET			
Y Gofrestrfa	333,526	56,488	**390,014**
Y Ganolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd	731,168	149,913	**881,081**
Gwasg PC	235,402	3,481	**238,883**
Gregynog	583,877	37,112	**620,989**
AR 31 GORFFENNAF 2008	1,883,973	246,994	**2,130,967**
AR 31 GORFFENNAF 2007	1,899,770	164,994	2,064,764

Noder: Trosglwyddwyd Gregynog i'r Brifysgol ym 1960 o dan delerau Gweithred Rodd sy'n ei gwneud yn ofynnol ei ddefnyddio er hyrwyddo addysg. Os rhoir y gorau i ddefnyddio Gregynog at y diben hwn, bydd yr ymddiriedolaethau a enwir yn y Weithred yn terfynu a chaiff yr eiddo sy'n ddarostyngedig i'r ymddiriedolaeth ei drosglwyddo i Elusen Margaret Davies.

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL - Parhad

	2008	2007
	£	£
8. BUDDSODDIADAU ASEDION GOSODEDIG		
Prisiad ar 1 Awst	**6,556,815**	5,253,066
Ychwanegiadau yn ystod y Flwyddyn	**-**	992,044
(Dibrisiant) /Arbrisiant Gwerth y Farchnad Buddsoddiadau Asedion Gwaddol	**(755,212)**	311,705
Prisiad ar 31 Gorffennaf	**5,801,603**	6,556,815

	Nodyn	**2008**	2007
		£	£
9. ASEDION GWADDOL			
Y fantol ar 1 Awst		**16,907,353**	15,936,274
Ychwanegiadau Net		**83,538**	131,648
Trosglwyddo i'r Cronfeydd	15	**(139,600)**	-
(Dibrisiant) /Arbrisiant Gwerth Marchnad Buddsoddiadau Asedion Gwaddol		**(1,782,392)**	839,431
Y fantol ar 31 Gorffennaf		**15,068,899**	16,907,353
Fe'i cynrychiolir gan:			
Stociau Llog Gosodedig		**3,793,633**	3,775,127
Ecwitïau a Chronfeydd a Reolir		**9,901,793**	11,696,705
Mantolau Banc	19	**1,395,881**	1,447,745
Rhwymedigaethau Cyfredol Net Eraill		**(22,408)**	(12,224)
Cyfanswm Asedion Gwaddol		**15,068,899**	16,907,353

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL - Parhad

10. STOCIAU

	2008 £	2007 £
Preswylfeydd ac Arlwyo (Neuadd Gregynog)	**12,659**	10,568
Stociau o Lyfrau i'w hailwerthu	**499,283**	342,879
Arall	**3,380**	754
	515,322	354,201

11. DYLEDWYR: Symiau sydd i'w talu cyn pen blwyddyn

	2008 £	2007 £
Dyledwyr Masnachol	**2,248,475**	1,667,326
Rhagdaliadau ac Incwm Cronedig	**342,431**	251,165
	2,590,906	1,918,491

12. CREDYDWYR: Symiau sydd i'w talu cyn pen blwyddyn

	2008 £	2007 £
Derbyniadau Ymlaen Llaw : Ffioedd Dilysu	**190,933**	145,040
: Eraill	**71,271**	516,636
Gweddillion Deddfau Eglwys Cymru	**32,755**	26,280
Credydwyr Eraill - Credydwyr Masnachol	**625,490**	596,014
Trethiant a Nawdd Cymdeithasol	**114,422**	73,877
Croniadau ac Eraill	**883,551**	571,599
	1,918,422	1,929,446

Noder:
Mae gweddillion Deddfau Eglwys Cymru yn cynrychioli'r symiau hynny a ddelir ar Gyfrifon Cyfalaf a Refeniw'r Cronfeydd Buddiolwyr. Caiff y gweddillion hyn eu dosbarthu'n flynyddol mewn ôl-daliadau i'r buddiolwyr o dan Ddeddfau Eglwys Cymru, sef y sefydliadau prifysgol yn Aberystwyth, Bangor, Caerdydd ac Abertawe ($^{3}/_{16}$ yr un), Prifysgol Cymru ei hun a Llyfrgell Genedlaethol Cymru ($^{1}/_{8}$ yr un). Felly, o'r gweddill o £32,755 a ddangosir uchod, y mae £4,094 er budd Prifysgol Cymru.

13. DARPARIAETH AR GYFER RHWYMEDIGAETHAU A CHOSTAU

	2008 £	2007 £
Darpariaeth Ailstrwythuro ar 1 Awst	**190,070**	153,779
Codwyd yn ystod y Flwyddyn	**42,919**	201,070
Defnyddiwyd yn ystod y Flwyddyn	**(190,070)**	(164,779)
Darpariaeth Ailstrwythuro ar 31 Gorffennaf	**42,919**	190,070

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL - Parhad

14. GRANTIAU CYFALAF GOHIRIEDIG

	Y Cyngor Cyllido			
	Adeiladau	Offer	Grantiau a Rhoddion	**Cyfanswm**
	£	£	£	**£**
Ar 1 Awst 2007				
Y Ganolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd, Aberystwyth	421,880	52,603	-	**474,483**
Gregynog	-	-	124,488	**124,488**
CYFANSWM	421,880	52,603	124,488	**598,971**
Arian a Derbyniwyd:				
Adeiladau	-	-	-	**-**
Offer	-	119,637	-	**119,637**
CYFANSWM	-	119,637	-	**119,637**
Rhyddhawyd i Incwm a Gwariant				
Adeiladau (Nodyn 1)	(11,940)	-	-	**(11,940)**
Offer (Nodyn 1)	-	(24,429)	-	**(24,429)**
Adeiladau	-	-	(4,083)	**(4,083)**
Offer	-	-	(3,886)	**(3,886)**
CYFANSWM	(11,940)	(24,429)	(7,969)	**(44,338)**
Ar 31 Gorffennaf 2008				
Y Ganolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd, Aberystwyth	409,940	147,811	-	**557,751**
Gregynog	-	-	116,519	**116,519**
CYFANSWM	409,940	147,811	116,519	**674,270**

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL - Parhad

15. GWADDOLION

	Anghyfyngedig Parhaol £	Cyfyngedig Parhaol £	**Cyfanswm 2008 £**	Cyfanswm 2007 £
Gweddill Agoriadol ar 1 Awst				
Cyfalaf	9,680,712	5,028,168	**14,708,880**	13,856,413
Incwm cronnus	-	2,198,473	**2,198,473**	2,079,861
	9,680,712	7,226,641	**16,907,353**	15,936,274
Trosglwyddwyd i'r Cronfeydd (Nodyn 16)	-	(139,600)	**(139,600)**	-
Gwaddolion newydd	-	6,000	**6,000**	13,036
Incwm Buddsoddi (Nodyn 3)	361,812	296,726	**658,538**	604,285
Gwariant	(361,812)	(219,188)	**(581,000)**	(485,673)
	-	77,538	**77,538**	118,612
(Dibrisiant) /Arbrisiant Buddsoddiadau Asedion Gwaddol	(1,110,268)	(672,124)	**(1,782,392)**	839,431
Gweddill ar 31 Gorffennaf	**8,570,444**	**6,498,455**	**15,068,899**	16,907,353
Sy'n cynrychioli:				
Cyfalaf	8,570,444	4,290,218	**12,860,662**	14,708,880
Incwm Cronnus	-	2,208,237	**2,208,237**	2,198,473
Cyfanswm	**8,570,444**	**6,498,455**	**15,068,899**	16,907,353

Noder: Ystyrir fod y ddwy gronfa gwaddol anghyfyngedig parhaol canlynol yn berthnasol mewn perthynas â sefyllfa Ariannol Gyffredinol y Brifysgol

	Deddf Eglwysi Cymru £	Cymynrodd Dr Elwyn Davies £	**Cyfanswm 2008 £**	Cyfanswm 2007 £
Gweddill Agoriadol ar 1 Awst				
Cyfalaf	5,523,956	2,203,609	**7,727,565**	7,297,302
Gwaddolion Newydd	-	-	**-**	13,036
Incwm Buddsoddi	207,300	81,266	**288,566**	270,759
Gwariant	(207,300)	(81,266)	**(288,566)**	(270,759)
	-	-	**-**	-
(Dibrisiant) /Arbrisiant Buddsoddiad Asedion Gwaddol	(632,559)	(253,797)	**(886,356)**	417,227
Gweddill ar 31 Gorffennaf	**4,891,397**	**1,949,812**	**6,841,209**	**7,727,565**

Deilliodd Cronfa Deddf Eglwysi Cymru o gyfran y Brifysgol o werthu eiddo a gafwyd yn sgil dadwladoli Eglwys Loegr yng Nghymru dan ddarpariaethau Deddf Eglwysi Cymru 1914 a 1938. Mae'r cronfeydd i'w defnyddio i greu llif incwm er budd y Brifysgol.

Deilliodd Cymynrodd Dr Elwyn Davies o gymynrodd i'r Brifysgol gan y diweddar Dr Elwyn Davies. Gyda golwg ar rai dewisiadau a fynegwyd yn yr ewyllys, caiff y Brifysgol fuddsoddi'r cyllid i greu llif incwm ar gyfer unrhyw bwrpas elusennol sydd ym marn y Brifysgol yn gymwys. Ar 31 Gorffennaf nid oedd unrhyw rwymedigaethau yn erbyn y gymynrodd.

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL - Parhad

16. CYFRIF INCWM A GWARIANT AC EITHRIO'R GRONFA BENSIWN

	£	£
1. Cyfrif Incwm a Gwariant		
Ar 1 Awst	**10,492,280**	9,865,305
Trosglwyddo o Waddolion (* Nodyn isod)	**139,600**	-
Gwarged a Gedwir am y Flwyddyn ac eithrio Cronfa Wrth Gefn Pensiynau	**1,186,037**	626,975
Symudiad ar y Cronfeydd Wrth Gefn	**10,983**	-
Ar 31 Gorffennaf	**11,828,900**	10,492,280

2. Cronfa Wrth Gefn Pensiynau		
Ar 1 Awst	**212,000**	(572,000)
Symudiadau FR17:		
Cyfrif Incwm a Gwariant	**121,000**	108,000
(Colled) / Cynnydd Actwaraidd a Gydnabyddir yn y Datganiad Enillion a Cholledion Cydnabyddedig	**(949,000)**	676,000
	(828,000)	784,000
Ar 31 Gorffennaf	**(616,000)**	212,000
Cyfanswm y Cyfrif Incwm a Gwariant gan gynnwys Ased /Rhwymedigaeth Cynllun Pensiwn	**11,212,900**	10,704,280

***Noder:** Cynhaliwyd adolygiad o ddosbarthiad pob cronfa elusennol a ddelir gan y Brifysgol fel rhan o weithrediad SORP diwygiedig 2007. O ganlyniad cafodd rhai cronfeydd eu hailddosbarthu fel cronfeydd Incwm a Gwariant wrth gefn yn hytrach na gwaddolion parhaol. Nid ystyriwyd y newid yn berthnasol ar gyfer addasiad blwyddyn flaenorol.

17. CRONFEYDD ERAILL WRTH GEFN

	Cyfalaf wrth gefn Annosbarthadwy Gregynog		Cyfalaf Wrth Gefn Ailbrisio – Buddsoddiadau Asedion Sefydlog	
	2008	2007	**2008**	2007
	£	£	**£**	£
Ar 1 Awst	**690,533**	410,085	**2,709,412**	2,397,707
Symudiad ar y Cronfeydd Wrth Gefn	**(10,983)**	280,448	**-**	-
(Lleihad) / Cynnydd yng ngwerth marchnad Buddsoddiadau Asedion Sefydlog (Nodyn 8)	**-**	-	**(755,212)**	311,705
Ar 31 Gorffennaf	**679,550**	690,533	**1,954,200**	2,709,412

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL - Parhad

18. CYSONIAD O'R GWARGED CYN ELW AR WAREDU ASEDION I ALL-LIF ARIAN PAROD NET O WEITHGAREDDAU GWEITHREDU

	Nodyn	**2008**	2007
		£	£
Gwarged ar ôl Dibrisiant Asedion Cyffyrddadwy Sefydlog ar Gost		**1,384,575**	841,856
Dibrisiant	7	**121,672**	108,186
Grantiau Cyfalaf Gohiriedig a Ryddhawyd i Incwm	14	**(44,338)**	(34,219)
Incwm o Fuddsoddiadau	3	**(1,378,299)**	(1,215,974)
Cynnydd mewn Stociau	10	**(161,122)**	(92,893)
(Cynnydd) Dyledwyr	11	**(672,415)**	(663,648)
(Gostyngiad) / Cynnydd mewn Credydwyr	12	**(11,024)**	272,946
(Gostyngiad) / Cynnydd mewn Darpariaethau	13	**(147,151)**	36,291
Cost Pensiwn llai Cyfraniadau Taladwy	23	**(10,000)**	(47,000)
All-lif Arian Net o Weithgareddau Gweithredu		**(918,102)**	(794,455)

19. DADANSODDIAD O'R NEWIDIADAU YN Y CRONFEYDD NET

	2008	Llifoedd Arian	Trosglwyddo Gwaddol	2007
	£	£	£	£
(i) Asedion Cyfredol				
Arian yn y Banc ac mewn Llaw				
Asedion Cyfredol	**7,599**	4,717	-	2,882
Adneuon Banc	**741,864**	716,705	5,600	19,559
	749,463	721,422	5,600	22,441
Adneuon Tymor-Byr (Nodyn *)	**5,310,000**	(518,000)	134,000	5,694,000
Cyfanswm	**6,059,463**	203,422	139,600	5,716,441
(ii) Asedion Gwaddol				
Arian yn y Banc ac mewn Llaw	**32,881**	(3,994)	(5,600)	42,475
Adneuon Tymor-Byr	**1,363,000**	92,000	(134,000)	1,405,000
Cyfanswm	**1,395,881**	88,006	(139,600)	1,447,475

***Nodyn:** Yn gynwysedig yn y fantolen ar 31 Gorffennaf 2008 mae cyfanswm o £1 miliwn o adneuon tymor byr a ddelir mewn dau fanc yng Ngwlad yr Iâ. Ar hyn o bryd nid yw'n sicr a yw'r adneuon hyn yn adferadwy. Gan na chododd yr amgylchiadau a roddodd fod i'r ansicrwydd hwn tan ar ôl 31 Gorffennaf 2008, nid oes unrhyw ddarpariaeth wedi'i wneud yn y datganiadau ariannol ar gyfer y flwyddyn a ddiweddwyd y pryd hynny i adlewyrchu'r posibilrwydd na chaiff y rhain eu hadfer. I'r graddau bod angen darpariaeth o'r fath, caiff ei wneud yn y datganiadau ariannol am y flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2009.

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL - Parhad

20. RHWYMEDIGAETH AMODOL

Mae'r Brifysgol yn aelod o UM Association (Special Risks) Cyf., cwmni y cyfyngir arno drwy warant ac a ffurfiwyd i ddarparu cyd-gymdeithas ar gyfer risgiau terfysgaeth. O dan y telerau aelodaeth, mae pob aelod yn gweithredu fel yswiriwr ac yswiriedig. Os bydd y gymdeithas gyfan yn wynebu diffyg mewn unrhyw flwyddyn danysgrifennu, mae'r aelodau'n atebol am eu cyfran pro rata, a estynnir dros gyfleuster benthyg am saith mlynedd. Mae'r Brifysgol yn warantwr, yn ôl trefn cyd ac amryw gydag aelodau eraill, o'r cyfleuster banc £15 miliwn hwn. Nid oes unrhyw rwymedigaeth eto wedi codi o dan y gwarant hwn.

21. TRAFODION Â PHARTÏON CYSYLLTIEDIG

Oherwydd natur gweithrediad y Brifysgol a chyfansoddiad y Cyngor (a dynnir o blith cyrff y sectorau cyhoeddus a phreifat), mae'n anochel y caiff trafodaethau eu cynnal gyda chyrff y gall fod gan aelod o'r Cyngor fuddiant ynddynt. Cynhelir pob trafodaeth gyda chyrff y gall fod gan aelod o'r Cyngor fuddiant ynddynt o hyd braich ac yn unol â rheoliadau ariannol a gweithdrefnau prynu arferol y Brifysgol. Nid yw'n ofynnol datgelu unrhyw drafodaethau o dan Safon Adrodd Ariannol Rhif 8: Datgeliadau Partïon Cysylltiedig.

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL - Parhad

22. CYNLLUNIAU PENSIWN

Y ddau brif gynllun pensiwn i staff y Brifysgol yw Cynllun Blwydd-dâl y Prifysgolion (USS) a Chynllun Blwydd-dâl Prifysgol Cymru (UWSS).

(a) Cynllun Blwydd-dâl y Prifysgolion

Mae'r USS yn gynllun budd-daliadau diffiniedig a ariannir yn allanol ac a gontractir allan o'r Ail Bensiwn Gwladol (S2P). Delir asedion y cynllun mewn cronfa ar wahân a weinyddir gan ymddiriedolwyr, Cynllun Blwydd-dal y Prifysgolion Cyfyngedig. Penodir cyfarwyddwr i fwrdd yr ymddiriedolwyr drwy Erthyglau Cymdeithasu'r cwmni. Penodir pedwar o'r cyfarwyddwyr drwy Universities UK; penodir tri gan Undeb y Prifysgolion a'r Colegau, a rhaid i un o'r rheini fod yn aelod pensiynwr o'r USS; penodir un gan y Cynghorau Cyllido Addysg Uwch; a chyfetholir lleiafswm o ddau ac uchafswm o bedwar gan y bwrdd. O dan weithred ymddiriedolaeth a rheolau'r cynllun, pennir cyfradd cyfraniad y cyflogwr gan yr ymddiriedolwyr, yn gweithredu ar gyngor actwraraidd.

Oherwydd natur gilyddol y cynllun, nid yw'n bosibl i'r sefydliad nodi ei gyfran o asedion a rhwymedigaethau sylfaenol y cynllun ar sail gyson a rhesymol, a, chan hynny, cyfrifir am gyfraniadau i'r cynllun fel petai'n gynllun cyfrannu diffiniedig yn ôl gofynion FRS 17 'Buddion Ymddeol'. Mae'r gost a gydnabyddir o fewn y gwarged/diffyg am y flwyddyn yn y cynllun incwm a gwariant yn gyfartal â'r cyfraniadau sy'n daladwy i'r cynllun am y cyfnod cyfrifyddda.

Cynhaliwyd prisiad actiwarïol diweddaraf y cynllun ar 31 Mawrth 2005. Cynhaliwyd y prisiad drwy ddefnyddio'r dull uned amcanestynedig.Y rhagdybiaethau sydd â'r effaith fwyaf arwyddocaol ar ganlyniad y prisiad yw'r rhai sy'n ymwneud â'r gyfradd o enillion ar fuddsoddiadau (h.y. y gyfradd log brisio), cyfraddau codiadau cyflogau a phensiynau a'r cyfraddau marwolaeth tybiedig. Mewn perthynas â'r rhwymedigaethau gwasanaethau blaenorol, deilliodd y rhagdybiaethau ariannol o gynnyrch marchnad a oedd yn bodoli ar ddyddiad y prisio. Cymerwyd yn ganiataol mai'r gyfradd log brisio fyddai 4.5% y flwyddyn, mai 3.9% y flwyddyn fyddai'r codiadau cyflog (yn ogystal â lwfans ychwanegol am gynnydd mewn cyflog yn sgil oedran a dyrchafiad a chyfanswm ychwanegol o £800m o rwymedigaethau i adlewyrchu profiad diweddar) ac y byddai pensiynau yn codi o 2.9% y flwyddyn. Mewn perthynas â'r rhwymedigaethau gwasanaethau ar gyfer y dyfodol, cymerwyd yn ganiataol mai'r gyfradd log brisio fyddai 6.2% y flwyddyn, gan gynnwys rhagdybiaeth o 1.7% y flwyddyn fel enillion buddsoddi ychwanegol, y byddai codiadau cyflog yn 3.9% y flwyddyn (yn ogystal â lwfans ychwanegol am gynnydd mewn cyflog yn sgil oedran a dyrchafiad) ac y byddai pensiynau yn codi o 2.9% y flwyddyn.

Defnyddiwyd tablau marwoldeb safonol fel a ganlyn:

Marwoldeb cyn-ymddeol	PA92 graddiwyd i lawr 3 blynedd
Marwoldeb ôl-ymddeol	pa92 (c=2020) ar gyfer yr holl aelodau wedi ymddeol a heb ymddeol

Mae defnyddio'r tablau marwoldeb hyn yn adlewyrchu'n rhesymol gwir brofiad USS ond mae hefyd yn darparu elfen o geidwadaeth i ganiatáu ar gyfer gwelliannau bach pellach mewn cyfraddau marwoldeb. Y disgwyliadau oes tybiedig o ymddeol yn 65 yw:

Gwryw	19.8 o flynyddoedd
Benyw	22.8 o flynyddoedd

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL - Parhad

22. CYNLLUNIAU PENSIWN – Parhad

(a) Cynllun Blwydd-dâl y Prifysgolion – Parhad

Ar ddyddiad y prisiad, gwerth asedion y cynllun oedd £21,740 miliwn a gwerth y rhwymedigaethau gwasanaethau blaenorol oedd £28,308 miliwn, gan adael gwarged asedion o £6,568 miliwn. Yr oedd yr asedion, felly, yn ddigon i gynnwys 77% o'r budd-daliadau a oedd wedi cronni i'r aelodau ar ôl caniatáu am godiadau disgwyliedig mewn enillion ar gyfer y dyfodol.

Hefyd rhoddodd yr actwari brisiad i'r cynllun ar nifer o seiliau eraill ar ddyddiad y prisio. Gan ddefnyddio tybiaethau rhagnodedig yr Isafswm Gofyniad Cyllido a gyflwynwyd gan Ddeddf Pensiynau 1995, roedd y cynllun wedi'i gyllido 126% ar y dyddiad hwnnw; o dan y rheoliadau Cronfa Gwarchod Pensiynau a gyflwynwyd gan Ddeddf Pensiynau 2004 roedd wedi'i gyllido 110%; ar sail prynu allan (h.y. gan dybio bod y Cynllun wedi'i derfynu ar ddyddiad y prisio) byddai'r asedion tua 74% o'r cyfanswm angenrheidiol i sicrhau'r holl fuddion USS gyda chwmni yswiriant, a gan ddefnyddio fformwla FR17 fel pe bai USS yn gynllun cyflogwr unigol, amcangyfrifodd yr actwari y byddai'r lefel cyllido tua 90%.

Ers mis Mawrth 2005 mae lefel cyllido'r cynllun wedi gweld cyfnod o gryn newid. Amcangyfrif yr actwari yw bod y lefel cyllido wedi cynyddu i 91% ar 31 Mawrth 2007 ond ar 31 Mawrth 2008 ei fod wedi syrthio'n ôl i 77%. Mae'r newid hwn yn lefel cyllido'r cynllun yn digwydd oherwydd cyfuniad o ansefydlogrwydd yr enillion buddsoddi ar asedion y cynllun yn y cyfnod ers 31 Mawrth 2005 o'i gymharu â'r enillion a ganiatawyd yn y tybiaethau cyllido a hefyd y cynnyrch giltiau newidiol, sy'n cael eu defnyddio i osod gwerth ar rwymedigaethau'r cynllun. Seilir yr amcangyfrifon hyn ar gyfer lefelau cyllido ar lefelau cyllido ar 31 Mawrth 2005, wedi'u haddasu i adlewyrchu gwir berfformiad buddsoddi y gronfa a'r newidiadau mewn cynnyrch giltiau (h.y. y gyfradd prisio llog). Ar sail y FRS17, gan ddefnyddio cyfradd disgownt bondiau AA o 6% yn seiliedig ar gynnyrch, amcangyfrif yr actwari oedd mai'r lefel cyllido ar 31 Mawrth 2008 oedd 104%. Roedd amcangyfrif o'r lefel cyllido wedi'i fesur ar sail prynu allan tua 78%.

Y gyfradd gyfrannu sefydliadol yr oedd ei hangen ar gyfer budd-daliadau gwasanaethau yn unig ar gyfer y dyfodol ar ddyddiad y prisiad oedd 14.3% o'r cyflogau pensiynadwy, ond penderfynodd y cwmni ymddiriedolaeth, ar gyngor yr actwari, gynnal cyfradd cyfraniadau'r sefydliad ar 14% o gyflogau pensiynadwy.

Gall gwargedion neu ddiffygion sy'n codi mewn prisiadau yn y dyfodol effeithio ar yr ymrwymiad cyfrannu sefydliadol yn y dyfodol. Mae'r sensitifrwydd yn ymwneud â'r prif dybiaethau a ddefnyddir i fesur rhwymedigaethau'r cynllun i'w gweld isod:

Rhagdybiaeth	Newid yn y rhagdybiaeth	Effaith ar rwymedigaethau'r cynllun
Prisiad cyfradd llog	Cynnydd/gostyngiad o 0.5%	Gostyngiad/cynnydd o £2.2 biliwn
Cyfradd cynnydd pensiwn	Cynnydd/gostyngiad o 0.5%	Cynnydd/gostyngiad o £1.7 biliwn
Cyfradd twf cyflog	Cynnydd/gostyngiad o 0.5%	Cynnydd/gostyngiad o £0.5 biliwn
Cyfradd marwoldeb	Rhagdybiaeth mwy pwyllog (defnyddiwyd marwoldeb fel yn y prisiad actwaraidd diwethaf, a graddiwyd i lawr un flwyddyn arall)	Cynnydd o £0.8 biliwn

Mae'r USS yn gynllun 'y dyn olaf sy'n sefyll' felly pe bai unrhyw un o'r cyflogwyr cyfranogol yn USS yn methdalu, byddai cyfanswm unrhyw ddiffyg cyllido pensiwn (na ellid fel arall ei adfer) mewn perthynas â'r cyflogwr hwnnw yn cael ei daenu ar draws y cyflogwyr cyfranogol a fyddai'n weddill ac yn cael ei adlewyrchu ym mhrisiad actwaraidd nesaf y cynllun.

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL - Parhad

22. CYNLLUNIAU PENSIWN – Parhad

(a) Cynllun Blwydd-dâl y Prifysgolion – Parhad

Cred yr ymddiriedolwr dros y tymor hir y bydd buddsoddiad soddgyfrannau a buddsoddiad mewn dosbarthiadau ased amgen yn darparu enillion gwell na dosbarthiadau buddsoddi eraill. Mae'r strwythur rheoli a'r targedau a osodir wedi'u cynllunio i roi gogwydd i'r gronfa at soddgyfrannau drwy bortffolios a gaiff eu hamrywio yn ddaearyddol a fesul sector. Mae'r ymddiriedolwr yn cydnabod y byddai'n bosibl dethol buddsoddiadau sy'n cynhyrchu llifoedd incwm sy'n gyffredinol debyg i'r llifoedd arian rhwymedigaeth amcangyfrifiedig. Fodd bynnag, er mwyn diwallu'r amcan cyllido tymor hir o fewn lefel o gyfraniadau y mae'n ystyried y byddai'r cyflogwyr yn fodlon eu gwneud, mae'r ymddiriedolwr wedi cytuno i ymgymryd â chyfradd o risg buddsoddi sy'n berthnasol i'r rhwymedigaethau. Mae cymryd risg fel hyn yn ceisio targedu enillion uwch nag y byddai cydweddu asedion yn ei ddarparu gan fabwysiadu ymagwedd bwyllog at gwrdd â rhwymedigaethau'r gronfa. Cyn penderfynu cymryd risg buddsoddi sy'n berthynol i'r rhwymedigaethau, mae'r ymddiriedolwr yn derbyn cyngor gan ei ymgynghorydd buddsoddi ac actwari'r cynllun, ac yn ystyried barn y cyflogwyr. Mae llif arian cadarnhaol cryf y cynllun yn golygu nad yw'n angenrheidiol i wireddu buddsoddiadau i gwrdd â rhwymedigaethau. Mae'r ymddiriedolwr yn credu fod hyn, ynghyd â'r llif parhaus o aelodau newydd i'r cynllun a chryfder cyfamod y cyflogwyr yn ei ganiatáu i gymryd golwg tymor hir o'i fuddsoddiadau. Gellir gwrthsefyll anwadalrwydd tymor byr enillion ac ni ddylai hyn fwydo drwodd yn uniongyrchol i'r gyfradd gyfrannu. Mae'r actwari wedi cadarnhau fod llif arian y cynllun yn debygol o barhau'n gadarnhaol am y deng mlynedd nesaf a mwy.

Mae adolygiad actwaraidd ffurfiol tair blynedd o USS, fel yr oedd ar 31 Mawrth 2008, ar waith. Caiff cyfradd cyfraniadau'r cynllun ei hadolygu fel rhan o bob prisiad actwaraidd.

Cyfanswm cost pensiynau i'r Brifysgol i Gynllun Blwydd-dâl y Prifysgolion oedd £261,123 (2007 : £257,225). Cyfradd y cyfraniad a oedd yn daladwy gan y sefydliad oedd 14% o'r cyflogau pensiynadwy.

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL - Parhad

22. CYNLLUNIAU PENSIWN – Parhad

(b) Cynllun Blwydd-dâl Prifysgol Cymru

Mae'r Brifysgol yn gweithredu cynllun budd-daliadau diffiniedig yn y DU y delir ei asedion mewn cronfa ar wahân a weinyddir gan ymddiriedolwyr. Gwnaed amcangyfrif o sefyllfa ariannol y cynllun gan actiwari annibynnol cymwys ar 31 Gorffennaf 2008. Yr oedd yr amcangyfrif yn seiliedig ar y prisiad diwethaf llawn ar 1 Awst 2007. Dyma'r prif dybiaethau a ddefnyddiwyd gan yr actiwari:

Tybiaethau Ariannol	**31 Gorffennaf 2008**	31 Gorffennaf 2007	31 Gorffennaf 2006
Cyfradd codiadau cyflog	**5.30%**	4.20%	4.40%
Cyfradd codiadau mewn pensiynau a budd-daliadau diffiniedig	**3.80%**	3.10%	3.10%
Cyfradd disgownt	**6.50%**	5.60%	5.10%
Rhagdybiaeth chwyddiant	**3.80%**	3.10%	3.10%

Seiliwyd y tybiaethau marwoldeb cyfredol ar y tablau PA92 a ragamcanwyd tan y flwyddyn 2020, gyda gwelliannau cohort canolig mewn cyfraddau marwoldeb. Y tybidaethau hyd oes wrth ymddeol yn 65 yw:

Gwryw	**21.9**	21.9	19.8
Benyw	**24.8**	24.8	22.8

Asedion y cynllun oedd:

	£000	%	£000	%	£000	%
Ecwitïau'r DU	**2,294**	**45%**	2,520	44%	2,290	45%
Ecwitïau dros y môr	**1,887**	**37%**	2,196	39%	1,520	30%
Bondiau	**765**	**15%**	849	15%	814	16%
Eiddo	**0**	**0%**	0	0%	160	3%
Arall (yn cynnwys asedion cyfredol net)	**153**	**3%**	110	2%	308	6%
Cyfanswm yr asedion	**5,099**	**100%**	5,675	100%	5,092	100%

Mesurwyd y symiau canlynol ar 31 Gorffennaf 2008 yn unol â gofynion FRS 17:

1. Dadansoddiad o'r cyfasnwm a ddangosir yn y fantolen

	31 Gorffennaf 2008 £000	31 Gorffennaf 2007 £000	31 Gorffennaf 2006 £000
Cyfanswm gwerth marchnad asedion y cynllun	**5,099**	5,675	5,092
Llai: Gwerth presennol rhwymedigaethau'r cynllun	**(5,715)**	(5,463)	(5,664)
(1) (Diffyg) /Gwarged yn y cynllun : (Rhwymedigaeth) /Ased Pensiwn Net	**(616)**	212	(572)

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL - Parhad

22. CYNLLUNIAU PENSIWN - Parhad

(b) Cynllun Blwydd-dâl Prifysgol Cymru - Parhad

	31 Gorffennaf 2008 £000	31 Gorffennaf 2007 £000
2. Dadansoddiad o'r symiau a godwyd ar gostau staff o fewn y gwarged gweithredu:		
Cost gwasanaeth cyfredol	149	130
Cyfanswm cost gweithredu	**149**	130
3. Dadansoddiad o'r swm a gredydwyd i incwm cyllid arall / (codwyd) i log taladwy:		
Adenillion disgwyliedig ar asedion y cynllun pensiwn	421	351
Llog ar rwymedigaethau disgwyliedig y cynllun	(310)	(290)
Adenillion net	**111**	61
4. Dadansoddiad o'r symiau a gydnabuwyd yn y datganiad o gyfanswm yr enillion a'r colledion cydnabyddedig:		
Gwir adenillion ar asedion cynllun pensiwn sy'n llai na'r adenillion a ddisgwylid	(988)	222
Newidiadau yn y tybiaethau sy'n sail i werth presenol rhwymedigaethau'r Cynllun	39	454
(Colled) / elw actiwaraidd a gydnabuwyd yn y datganiad o gyfanswm yr enillion a'r colledion cydnabyddedig	**(949)**	676
5. Symudiad yng ngwarged y cynllun yn ystod y flwyddyn:		
Gwarged / (diffyg) y cynllun ar ddechrau'r flwyddyn	212	(572)
Symudiad yn y flwyddyn:		
- Costau gwasanaeth cyfredol	(149)	(130)
- Cyfraniadau	159	177
Cost Gweithredu'r Cynllun Pensiwn llai Cyfraniadau	**10**	47
- Adenillion net ar asedion	111	61
- (colled) / elw actiwaraidd	(949)	676
(diffyg) / gwarged y cynllun ar ddiwedd y flwyddyn	**(616)**	212
6. Dadansoddiad o'r symudiadau yng ngwerth cyfredol rhwymedigaethau'r Cynllun		
Ar ddechrau'r flwyddyn	5,463	5,664
Costau gwasanaeth cyfredol	149	130
Cyfraniadau	41	30
Buddion a dalwyd	(209)	(197)
Costau llog	310	290
Elw actwaraidd	(39)	(454)
Ar ddiwedd y flwyddyn	**5,715**	5,463
7. Dadansoddiad o'r symudiad yng ngwerth marchnad asedion y cynllun		
Ar ddechrau'r flwyddyn	5,675	5,092
Cyfraniadau	200	207
Buddion a dalwyd	(209)	(197)
Elw disgwyliedig ar asedion	421	351
(Colled) / elw actwaraidd	(988)	222
Ar ddiwedd y flwyddyn	**5,099**	5,675

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL - Parhad

22. CYNLLUNIAU PENSIWN - Parhad

(b) Cynllun Blwydd-dâl Prifysgol Cymru - Parhad

Mae hanes profiad yr enillion a'r colledion wedi ei gwmpasu fel a ganlyn:

	31 Gorffennaf 2008	31 Gorffennaf 2007	31 Gorffennaf 2006	31 Gorffennaf 2005	31 Gorffennaf 2004
Gwahaniaeth rhwng yr adenillion disgwyliedig a'r gwir adenillion ar asedion y cynllun:					
Swm (£000)	**(988)**	222	237	588	10
Canran asedion y cynllun	**(19.3%)**	3.9%	4.7%	13.1%	0.3%
Profiad o enillion a (cholledion) ar rwymedigaethau'r cynllun:					
Swm (£000)	**39**	454	(270)	(514)	(203)
Canran gwerth presennol rhwymedigaethau'r cynllun	**0.7%**	8.3%	(4.8%)	(10.0%)	(4.7%)
Cyfanswm cydnabyddedig yn y datganiad o gyfanswm yr enillion a'r colledion cydnabyddedig:					
Swm (£000)	**(949)**	676	(33)	74	(193)
Canran gwerth presennol rhwymedigaethau'r cynllun	**(16.6%)**	12.4%	(0.6%)	1.4%	(4.4%)

Y cyfanswm cronnus elw a cholledion actwaraidd a gydnabyddir yn y datganiad o elw a cholled cydnabyddedig yw colled o £1,755,000 (2007 colled o £806,000).

Nid yw asedion cynllun buddion diffinedig yn cynnwys unryw rai o offerynnau ariannol y Brifysgol ei hun, nag unrhyw eiddo a feddiannir gan y Brifysgol.

Yr amcangyfrif ar gyfer y cyfraniad at y cynllun buddion diffinedig ar gyfer y flwyddyn 2008-09 yw £145,000.

Y gwir golled ar asedion y cynllun yn y flwyddyn oedd £567,000, o'i gymharu ag adenillion o £573,000 yn 2007.

23. CYFANSWM COSTAU'R PENSIYNAU

Cyfanswm cost y pensiynau i'r Brifysgol oedd:

	2008	2007
	£	£
Cyfraniadau i'r USS	**261,123**	257,225
Cyfraniadau i'r UWSS	**159,183**	162,856
Addasiad FR 17 ar gyfer UWSS	**(10,000)**	(47,000)
Cyfanswm Cost y Pensiynau (Nodyn 4)	**410,306**	373,081

ATODIAD A

Tudalen

Prif Weithrediadau'r Brifysgol -

Crynodeb o'r Cyfrifon Incwm a Gwariant am y blynyddoedd hyd at 31 Gorffennaf:

- 2008 38
- 2007 39

PRIF WEITHREDIADAU'R BRIFYSGOL - CRYNODEB O'R CYFRIFON INCWM A GWARIANT AM Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2008

	INCWM							GWARIANT								
	Incwm o Fenthyciadau Byr a Buddsoddiadau £	Incwm Gwaddol £	Grantiau CCAUC £ (nodyn 1)	Grantiau a Chontractau Ymchwil £	Incwm Gweithredu Arall £	Amrywiol Incwm £	**Cyfanswm yr Incwm £**	Costau Staff £	Dibrisiant £	Gwariant Addysgol Cyffredinol £	Gwariant Gweithredu Arall £	Amrywiol Wariant £	**Cyfanswm y Gwariant £**	***Gwarged/ (Diffyg) ar y Flwyddyn £***	**Grantiau oddi wrth Gyngor y Brifysgol £** (nodyn 3)	***Gwarged/ (Diffyg) Net ar y Flwyddyn £*** (nodyn 4)
Gweithrediadau'r Brifysgol																
Cyfrif Gwasanaethau'r Gofrestrfa	60,845	-	21,421	-	849,000	94,112	**1,025,378**	1,115,767	37,826	14,206	347,918	215,547	**1,731,264**	***(705,886)***	-	***(705,886)***
Cyfrif y Gronfa Nawdd Academaidd	33,245	53,172	-	-	-	136,269	**222,686**	-	-	-	-	97,847	**97,847**	***124,839***	-	***124,839***
Cyfrif Dilysu'r Brifysgol	16,004	-	-	-	5,440,765	76,428	**5,533,197**	581,352	-	-	3,096,810	-	**3,678,162**	***1,855,035***	-	***1,855,035***
Cyfrif Bwrdd y Wasg	-	-	126,609	-	804,402	-	**931,011**	373,046	10,496	853,064	25,053	17,407	**1,279,066**	***(348,055)***	133,017	***(215,038)***
Canolfan Datblygu Addysgu Cyfrwng Cymraeg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	76,440	**76,440**	***(76,440)***	-	***(76,440)***
Cyfrif Canolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd y Brifysgol	19,273	128,476	548,877	83,939	71,156	4,132	**855,853**	947,071	49,465	48,325	27,980	-	**1,072,841**	***(216,988)***	314,158	***97,170***
Cyfrifon Gregynog	8,000	-	-	-	918,873	42,056	**968,929**	570,139	23,885	-	371,850	44,275	**1,010,149**	***(41,220)***	28,000	***(13,220)***
Cyfrifon Urdd y Graddedigion	5,765	-	-	-	-	5,367	**11,132**	222	-	-	-	15,853	**16,075**	***(4,943)***	-	***(4,943)***
Amrywiol Gyfrifon	8,634	-	-	-	111	-	**8,745**	-	-	-	-	-	-	***8,745***	-	***8,745***
Cyfrif Dosbarthu'r Gwasanaethau Canolog	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(475,175)	***(475,175)***
Cronfeydd Gwaddol	-	489,574	-	-	-	-	**489,574**	-	-	134,571	-	-	**134,571**	***355,003***	-	***355,003***
Cronfeydd Wrth Gefn ac eithrio Cronfa Cynllun Pensiwn	444,311	-	-	-	-	8,989	**453,300**	-	-	-	-	139,815	**139,815**	***313,485***	-	***313,485***
Is-Gyfansymiau	**596,077**	**671,222**	**696,907**	**83,939**	**8,084,307**	**367,353**	**10,499,805**	**3,587,597**	**121,672**	**1,050,166**	**3,869,611**	**607,184**	**9,236,230**	***1,263,575***	-	***1,263,575***
Cronfa Cynllun Pensiwn	111,000	-	-	-	-	-	**111,000**	(10,000)	-	-	-	-	**(10,000)**	***121,000***	-	***121,000***
CYFANSYMIAU (nodyn 2)	**707,077**	**671,222**	**696,907**	**83,939**	**8,084,307**	**367,353**	**10,610,805**	**3,577,597**	**121,672**	**1,050,166**	**3,869,611**	**607,184**	**9,226,230**	***1,384,575***	-	***1,384,575***

Nodiadau:

1. Grantiau CCAUC. Mae'r symiau yn cynnwys unrhyw grantiau cyfalaf gohiriedig mewn perthynas ag asedion gosodedig a gymhwyswyd yn ystod y flwyddyn.
2. Gweddill ar weithrediadau sy'n parhau ar ôl dibrisiant asedau ar gost; gweler tudalen 15 y Datganiadau Ariannol a'r nodiadau cysylltiedig.
3. Mae Cyngor y Brifysgol yn dyrannu grantiau i gefnogi gweithgareddau'r Gwasanaethau Canolog. Ffynonellau'r incwm ar gyfer y cyfryw ddyraniadau yw'r gwargedion a gynhyrchir o'r gweithgareddau Dilysu ac incwm o'r cronfeydd Gwaddol Cyffredinol.
4. Nid yw'r cyfansymiau hyn yn cymryd i ystyriaeth unrhyw drosglwyddiad mewnol o arian rhwng y Cyfrifon sy'n gweithredu ar gyfer pethau megis ailgodi tâl am gostau gwasanaethau etc.

PRIF WEITHREDIADAU'R BRIFYSGOL - CRYNODEB O'R CYFRIFON INCWM A GWARIANT AM Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2007

	I N C W M							G W A R I A N T								
	Incwm o Fenthyciadau Byr a Buddsoddiadau	Incwm Gwaddol	Grantiau CCAUC	Grantiau a Chontractau Ymchwil	Incwm Gweithredu Arall	Incwm Amrywiol	**Cyfanswm yr Incwm**	Costau Staff	Dibrisiant	Gwariant Addysgol Cyffredinol	Gwariant Gweithredu Arall	Amrywiol Wariant	**Cyfanswm y Gwariant**	***Gwarged/ (Diffyg) ar y Flwyddyn***	**Grantiau oddi wrth Gyngor y Brifysgol**	***Gwarged/ (Diffyg) Net ar y Flwyddyn***
	£	£	£	£	£	£	**£**	£	£	£	£	£	**£**	***£***	**£**	***£***
			(nodyn 1)												*(nodyn 3)*	*(nodyn 4)*
Gweithrediadau'r Brifysgol																
Cyfrif Gwasanaethau'r Gofrestrfa	53,168	-	7,496	-	861,500	31,312	**953,476**	1,248,582	35,265	5,314	200,733	204,201	**1,694,095**	***(740,619)***	-	***(740,619)***
Cyfrif y Gronfa Nawdd Academaidd	26,405	49,202	-	-	-	69,240	**144,847**	-	-	48,633	-	-	**48,633**	***96,214***	-	***96,214***
Cyfrif Dilysu'r Brifysgol	16,002	-	-	-	4,318,409	17,550	**4,351,961**	499,932	-	-	2,585,336	-	**3,085,268**	***1,266,693***	-	***1,266,693***
Cyfrifon y Bwrdd Gwybodau Celtaidd	6,913	-	232,731	-	47,541	-	**287,185**	326,320	-	88,801	8,576	-	**423,697**	***(136,512)***	**186,028**	***49,516***
Cyfrif Bwrdd y Wasg	-	-	128,013	-	335,413	50,598	**514,024**	341,517	10,144	346,835	21,727	352	**720,575**	***(206,551)***	**130,371**	***(76,180)***
Cyfrif y Bwrdd ar gyfer Dysgu Drwy Gyfrwng y Gymraeg	472	-	-	-	-	-	**472**	-	-	-	-	-	-	***472***	-	***472***
Canolfan Datblygu Addysgu Cyfrwng Cymraeg	25,292	-	750,285	-	45,003	20,812	**841,392**	188,064	-	-	670,638	-	**858,702**	***(17,310)***	**35,000**	***17,690***
Cyfrif Canolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd y Brifysgol	13,648	117,499	299,117	27,826	10,588	4,798	**473,476**	580,122	39,394	32,737	18,368	-	**670,621**	***(197,145)***	**137,730**	***(59,415)***
Cyfrifon Gregynog	-	-	-	-	883,236	47,750	**930,986**	540,300	23,383	-	371,129	34,634	**969,446**	***(38,460)***	**28,000**	***(10,460)***
Cyfrifon Urdd y Graddedigion	4,390	-	-	-	-	5,418	**9,808**	-	-	-	-	23,031	**23,031**	***(13,223)***	-	***(13,223)***
Amrywiol Gyfrifon	6,771	-	-	-	35	-	**6,806**	-	-	-	-	-	-	***6,806***	-	***6,806***
Cyfrif Dosbarthu'r Gwasanaethau Canolog	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**(517,129)**	***(517,129)***
Cronfeydd Gwaddol	-	449,635	-	-	-	-	**449,635**	-	-	71,389	-	-	**71,389**	***378,246***	-	***378,246***
Cronfeydd Wrth Gefn ac eithrio Cronfa Cynllun Pensiwn	385,577	-	-	-	-	10,199	**395,776**	-	-	-	-	60,531	**60,531**	***335,245***	-	***335,245***
Is-Gyfansymiau	**538,638**	**616,336**	**1,417,642**	**27,826**	**6,501,725**	**257,677**	**9,359,844**	**3,724,837**	**108,186**	**593,709**	**3,876,507**	**322,749**	**8,625,988**	***733,856***	-	***733,856***
Cronfa Cynllun Pensiwn	61,000	-	-	-	-	-	**61,000**	(47,000)	-	-	-	-	**(47,000)**	***108,000***	-	***108,000***
CYFANSYMIAU (nodyn 2)	**599,638**	**616,336**	**1,417,642**	**27,826**	**6,501,725**	**257,677**	**9,420,844**	**3,677,837**	**108,186**	**593,709**	**3,876,507**	**322,749**	**8,578,988**	***841,856***	-	***841,856***

Nodiadau:

1. Grantiau CCAUC. Mae'r symiau yn cynnwys unrhyw grantiau cyfalaf gohiriedig mewn perthynas ag asedion gosodedig a gymhwyswyd yn ystod y flwyddyn.
2. Gweddill ar weithrediadau sy'n parhau ar ôl dibrisiant asedau ar gost; gweler tudalen 15 y Datganiadau Ariannol a'r nodiadau cysylltiedig.
3. Mae Cyngor y Brifysgol yn dyrannu grantiau i gefnogi gweithgareddau'r Gwasanaethau Canolog. Ffynonellau'r incwm ar gyfer y cyfryw ddyraniadau yw'r gwargedion a gynhyrchir o'r gweithgareddau Dilysu ac incwm o'r cronfeydd Gwaddol Cyffredinol.
4. Nid yw'r cyfansymiau hyn yn cymryd i ystyriaeth unrhyw drosglwyddiad mewnol o arian rhwng y Cyfrifon sy'n gweithredu ar gyfer pethau megis ailgodi tâl am gostau gwasanaethau etc.

ATODIAD B

	Tudalen
Prif Gorff Llywodraethu, Pwyllgorau, Prif Swyddogion a Staff, Cynghorwyr etc.	
Cyngor Prifysgol Cymru	41
Pwyllgorau Cyngor y Brifysgol	42 - 43
Prif Swyddogion a Staff y Brifysgol	44
Cynghorwyr y Brifysgol	44

Cyngor Prifysgol Cymru (o 1 Medi 2007)

I Aelod Ex Officio (1)

Yr Is-Ganghellor
Yr Athro Marc Clement BSc PhD CEng CPhys FIET

II Aelodau Penodedig (22)

Penodwyd gan ac o blith Is-Gangellorion / Prifathrawon y Sefydliadau Achrededig / (3)
Medwin Hughes BA DPhil FRSA *Coleg y Drindod, Caerfyrddin*
Yr Athro Lloyd MA PhD *Prifysgol Aberystwyth*
Sedd wag

Penodwyd gan ac o blith Cadeiryddion y Sefydliadau Achrededig (3)
Ei Anrh Y Barnwr Eifion Roberts *QC DL Prifysgol Bangor (tan 30 Tachwedd 2007)*
R Brinley Jones *CBE* MA DPhil DUniv FSA *Prifysgol Cymru Llanbedr Pont Steffan*
John Wyn Owen *CB Athrofa Prifysgol Cymru, Caerdydd*
Syr Roger Jones OBE *Prifysgol Abertawe*

Penodwyd gan ac o blith Cynrychiolwyr y Sefydliadau Achrededig ar y Bwrdd Academaidd (2)
Yr Athro B C Burnham MA PhD FSA *Prifysgol Cymru, Llanbedr Pont Steffan*
Mr Graham Rogers MSc *Prifysgol Cymru, Casnewydd*

Penodwyd gan ac o blith Staff y Brifysgol (1)
Andrew Hawke BA

Penodwyd gan Fyfyrwyr y Sefydliadau Achrededig (1)
Lle gwag

Aelodau Annibynnol (12)
D Hugh Thomas *CBE DL (Cadeirydd)*
Alun Thomas BA FCA *(Is-Gadeirydd)*
Elsa Davies MA FCMI FRSA
Geraint Evans LLB
Gareth Lewis MA
Y Cynghorydd Penri Jones BA
Arwel Ellis Owen BA MPhil
Gareth Pierce MSc CStat
Michael McGrane *OStJ DL* BA
Hilary Neagle BSc MBA FCIPD
Dr Ann Rhys MB BCh
Gwenda Sippings MLib FCLib FRSA

Aelod Cyfetholedig (hyd at 2)
Ei Anrh y Barnwr Eifion Roberts *QC DL (o 1 Rhagfyr 2007)*

Ysgrifennydd
Alwena Morgan BScEcon MBA

Y Pwyllgor Adnoddau

Aelodau Ex Officio
Cadeirydd y Cyngor
Is-Gadeirydd y Cyngor (*Cadeirydd*)
Yr Is-Ganghellor

Penodwyd gan Gyngor y Brifysgol
Gareth Lewis MA
Michael McGrane *OStJ DL* BA
Hilary Neagle BSc MBA FCIPD
Peter Noyes BSc PhD

Aelod Cyfetholedig
Robert V Barnes BA MSc

Y Pwyllgor Strategaeth

Aelodau Ex Officio
Cadeirydd y Cyngor (Cadeirydd)
Is-Gadeirydd y Cyngor
Yr Is-Ganghellor

Penodwyd gan Gyngor y Brifysgol
John Wyn Owen *CB*
Geraint Evans LLB

Y Pwyllgor Archwilio

Penodwyd gan Gyngor y Brifysgol
Elsa Davies MA FCMI FRSA (Cadeirydd)
Geraint Evans LLB
A J Walters BA FCA
W H John BA AnrhMA

Y Pwyllgor Cydnabyddiaeth

Aelodau Ex Officio
Cadeirydd y Cyngor (*Cadeirydd*)
Is-Gadeirydd y Cyngor
Yr Is-Ganghellor

Penodwyd gan Gyngor y Brifysgol
Dr Ann Rhys MB BCh
Gareth Pierce MSc CStat

Y Pwyllgor Enwebiadau a Llywodraethu

Aelodau Ex Officio
Cadeirydd y Cyngor (Cadeirydd)
Yr Is-Ganghellor

Penodwyd gan Gyngor y Brifysgol
Medwin Hughes BA DPhil FRSA
John Wyn Owen *CB*
Gareth Pierce MSc CStat
Gwenda Sippings MLib FCLib FRSA

Y Pwyllgor Buddsoddi

Aelodau Ex Officio
Yr Is-Ganghellor
Is-Gadeirydd y Cyngor

Penodwyd gan Gyngor y Brifysgol
R Brinley Jones *CBE* MA DPhil DUniv FSA
Sir Peter Phillips *OBE*
Ei Anrh y Barnwr Eifion Roberts *QC DL* LLB BCL (Cadeirydd)
Huw Wynne-Griffith MSc

Aelod Cyfetholedig
Peter Westwood

Prif Swyddogion a Rheolwyr Hŷn y Brifysgol

Ymwelydd	EI MAWRHYDI Y FRENHINES
Canghellor	EUB TYWYSOG CYMRU *KG KT GCB CG*
Dirprwy Ganghellor	Y Parchedicaf Revd Barry Morgan MA PhD, Archesgob Cymru
Is-Ganghellor a Phrif Weithredwr	Yr Athro Marc Clement BSc PhD CEng CPhys FIET
Dirprwy Is-Ganghellor (Ansawdd)	Yr Athro Nigel Palastanga MA FCSP
Cadeirydd y Cyngor	D Hugh Thomas *CBE DL*
Is-Gadeirydd	Alun Thomas BA FCA
Cyfarwyddwr Materion Cofrfforaethol ac Ysgrifennydd y Cyngor	Alwena Morgan BScEcon MBA
Cyfarwyddwr Adnoddau	D I George BScEcon CPFA
Cyfarwyddwr Cynllunio a Datblygu Strategol	Lynn E Williams BA PhD
Cyfarwyddwr Materion Academaidd	John H McInally BA MA
Cyfarwyddwr yr Uned Ddilysu	Huw Flynn Hughes BA DAA
Cyfarwyddwr Ymchwil ac Arloesi	Yr Athro Dylan Jones Evans BSc(Anrh) MSc PhD FRSA MIOD Docent
Cyfarwyddwr y Ganolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd	Yr Athro Geraint H. Jenkins BA PhD DLitt FBA

Cynghorwyr

Archwilwyr - Allanol	PricewaterhouseCoopers LLP
Archwilwyr - Mewnol	Grant Thornton LLP
Bancwyr	HSBC
Cynghorwyr Yswiriant	University Mutual Association Cyf.
Cynghorwyr Buddsoddi	Gerrard Cyf.
Cynghorwyr Pensiynau	PricewaterhouseCoopers LLP
Cyfreithwyr	Morgan Cole